

ISSN 1407-9324

ZINĀS

Sociālie darbinieki iepazīstas ar jaunumiem Ministru kabineta noteikumos

Vakar, 20. janvārī, Preiļu rajona padomē pašvaldību sociālie darbinieki pulcējās uz informatīvo semināru, kura gaitā runāja par valsts statistikas pārskatiem par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību pašvaldībās 2004. gadā, «Novadnieku» informēja rajona padomes sociālās aprūpes galvenā speciāliste Juta Fadejeva.

Pagājušā gada nogalē Ministru kabinets pieņēma vairākus noteikumus, seminārā tika uzsvērts būtiskākais. Tā sociālie darbinieki iepazinās ar 2004. gada 16. novembrī pieņemtajiem noteikumiem par valsts atbalstu ar celiņķu slimiem bērniem, kuriem nav noteikta invaliditāte, kā arī ar 28. decembrī pieņemtajiem noteikumiem par kārtību, kādā personas saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus sociālās rehabilitācijas institūcijās, un par prasībām sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējiem.

Par potenciālo audžuģimeņu apzināšanas metodēm stāstīja Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Bērnu ārpusģimenes aprūpes koordinācijas nodaļas konsultante Inese Upe.

Izvērtē Ministru kabineta noteikumu projektu

Līdz 25. janvārim Preiļu rajona padomei jāizvērtē un jānodod savs atzinums par Ministru kabineta sagatavoto projektu, kas skar rajona pašvaldību teritorijas plānošanas noteikumus, informē Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Tā kā Preiļu rajona padome ir izstrādājusi un apstiprinājusi savas teritorijas plānojumu, tagad var salīdzināt pašu veikumus ar prasībām, kādas tiks ietvertas jaunajos noteikumos. Izpilddirektore atzīst, ka noteikumu projekts ir labi sagatavots, taču pašvaldībām, izstrādājot teritorijas plānojumu, jābūt pietiekami elastīgām, lai turpmākā attīstība būtu vispusīga. Turpmāk šo noteikumu ievērošanai uzmanīgi sekos Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija.

Gūst traumas darba vietās

Preiļu rajona iedzīvotājiem gads gan beidzies, gan arī sācies ar darba vietā gūtām traumām. Kā informēja Latgales reģionālās Valsts darba inspekcijas vecākais inspektors Gunārs Kļavinskis, pērnā gada 28. decembrī traumā darbavietā guva 34 gadus vecs Līvānu iedzīvotājs. Viņa darba vieta ir SIA «Jēkabpils autocentrs», kuras juridiskā adrese ir Līvānos. Virietis, strādājot jauna objekta būvdarbos Jēkabpilī, ar elektrisko skrūvengriezi guva ievainojumu acs rajonā. Iegūtā trauma vērtējama kā smaga, acs zaudējusi redzi. Darba inspekcija uzsāka izmeklēšanu.

Kā informēja Gunārs Kļavinskis, šī gada janvārī, traumā darbā, nokritot no jumta, guvis arī kāda Preiļu uzņēmuma strādnieks.

UZNĒMĒJDARBĪBA

Uzņēmēja ar mākslinieces talantu

● Ziedu salona «Puķuzirnis» īpašniece Zane Praņevska telpu interjeram izmantojusi no vectēva mantotās, kā arī no kaimiņu mājām nakušās mucīņas. «Puķuzirni» Līvānos pazīst pēc tā īpašā stila, bet jauno uzņēmēju Zani – pēc viņas darbīguma, drosmes un dabas dotā talanta strādāt ar ziediem. Foto: M.Rukosujevs

ZANE PRAŅEVSKA pārstāv visjaunāko uzņēmēju saimi rajonā, un viņa savā darbībā nav mulsinājušas priekšzināšanas par sociālisma laika ekonomiku, jo gluži vienkārši viņai ar tādu nav nācies nodarboties. Drosmīgi un uzņēmīgi jaunie uzsākuši ceļu uzņēmējdarbībā, un tagad jau var uzskatīt, ka veiksmīgi izdevies atrast un iekarot savu nišu. Bet tikai pasākās notiek pēc principa «atnācu, ieraudzīju, uzvarēju». Zane savus agrinās jaunības gadus un laiku pēc pamatskolas sola aizvadījusi nepārtrauktās mācībās un stipru raksturu prasošajā sevis izglītošanas darbā, un joprojām nav pārtraukusi to darīt. Ar drauga palīdzību jaunieta nodibinājusi SIA «Zane un M», kam Līvānos pieder ziedu salons «Puķuzirnis» ar savu uzticamo klientūru un savu darba stilu. Tomēr mūsdienās ar ziedu tirgošanu vien aprītē grūti noturēties. Kas ir tas īpašais, ar ko «Puķuzirnis» izkarojis uzmanību citu ziedu veikalu vidū?

Izdošanās garants – zināšanas un bankas uzticēšanās

Par sava uzņēmuma, kam Zane ir vienīgā īpašniece, tapšanu viņa stāsta īsi. Pēc Vanagu pamatskolas absolvēšanas meitene nolēma savu dzīvi saistīt ar iemīloto aizraušanos – ziedu kārtošanas mākslu, tāpēc devās uz Aizkraukles arodskolu, kur apguva dārkopības un biškopības zināšanas. Skolā viņa negrozāmi sapratusi, ka aizrauj nevis pati puķu audzēšana, bet tas, kā izmantojams izaudzētais materiāls. Vienlaikus uzsākusī mācības arī floristu skolas «Garaissils», kas uzskatāma par Latvijas floristikas pamatlicēju, kursos. Vēlāk interese radusies

arī par citām nozarēm, tāpēc Zane uzsāka neklātienēs studijas Rīgas Pedagoģijas un vadības augstskolā un pēc pāris gadiem ieguva skolas un ģimenes psiholoģes diplomu. Tomēr floristikas aicinājums izrādījās stiprāks. Tagad Zane beigusī jau otrā līmeņa kvalifikācijas celšanas floristikas kursus, kuros nodarbošas vadīja pasniedzēji no Krievijas, Holandes, vairāk mācot ar interjera dekorēšanu saistītās lietas. Lai segtu augstskolas studiju izdevumus, meitene Rīgā strādāja, un nozare, kurā viņa atrada darbu, protams, bija floristika.

Tālākie notikumi dzīvē izveidojušies tādi, ka nācies atgriezties uz dzimto pusi un domāt, ko iesākt turpmāk.

Psihologiem samērā grūti atrast darbu, taču bija uzkrājušies apjomīga zināšanu bagāža par ziedu audzēšanu un kārtošanu, ko gribējies likt lietā. Par nozīmīgu faktoru kļuva arī iegūtā bankas uzticība, jo meitene studijām bija izmantojusi bankas kredītu, ko atgriezta noteiktajā termiņā. Kad Zane bankā vēlreiz griezās pēc palīdzības, viņa tika uzņemta kā jau zināma kliente un saņēma akceptu savam biznesa plānam.

Aizdevuma summa nav bijusi pārāk liela, tikai tik, cik nepieciešams uzņēmuma nodibināšanai un ziedu salona iekārtošanai, kam svarīgākais priekšmets ir saldējamā kamera. Labvēlīgi apstākļi tobrīd sagādājušies arī tādā ziņā, ka iepriekšējais īrnieks atbrīvojis kādas privātpersonas izīrējamo māju pilsētas galvenās ielas malā un tuvu centram. Kaut arī veda, tā bija vienīgā brīvā ēka pilsētā un labi noderēja jaunās uzņēmējas ieceru īstenošanai. Pašlaik «Puķuzirnis» nosvinējis jau savu trešo pastāvēšanas gadadienu.

Floristes un psiholoģes prasmes papildinājušas arī zināšanas par uzņēmējdarbību, jo Zane apmeklējusi vairākus kursus šajā jomā. Nepārtraukti jāseko līdzi vi-

siem jaunumiem, pārliecinājusies uzņēmēja, jo likumdošanā bieži notiek dažādas izmaiņas. Zanes vadībā strādā seši darbinieki, četri no viņiem – Līvānos.

Līdzekļi tiek ieguldīti attīstībā

Līdztekus bankas kredīta atgriešanai līdzekļi tiek ieguldīti arī uzņēmuma attīstībai. Vienā no salona telpām iekārtots solārijs. Zanei pieder ziedu veikals arī Koknesē, pašlaik gatavojas vēl viena atvēršanai tuvāk Rīgai. Konkurēnce tajā ziņā, ka puķu veikalu ir daudz, uzņēmēju pārāk nebaida. Strādājot Rīgā, uzkrāta liela pieredze, bez tam floristu aprindās izveidojies plašs paziņu loks, ar kuru palīdzību var iegūt jaunāko informāciju. Tāpēc uzņēmējai savas stratēģijas veidošana grūtības nesagādā.

— Kad apmeklēju svešas pilsētas, man ir ļoti svarīgi apskatīties visus tur esošos ziedu veikalus un salonus. Man gribas līvāniešiem piedāvāt to, kas līdz šim nebija pieejams, — atzīst Zane, stāstot par to, ar ko viņas salons atšķiras no citiem ziedu veikaliem.

Turpinājums 4. lappusē.

Abonē «NOVADNIEKU»
februārim, martam, aprīlim un
piedalies Hipotēku bankas
«Maestro» kartes ar 50 latiem
tās kontā izložē.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijas reklāma CNN maksās 56 000 dolāru

Latvijas reklāma starptautiskajā ziņu kanālā CNN maksās 56 000 ASV dolāru (apmēram 30 200 latu), informēja Tūrisma attīstības valsts aģentūra (TAVA). Līgums ar CNN paredz, ka reklāmas klips par Latviju tiks izrādīts 57 reizes no 15. marta līdz 11. aprīlim dažādās nedēļas dienās laikā no plkst.14 līdz 17. Patlaban ir pabeigta 45 sekunžu garā reklāmas klipa filmēšana un tas tiek montēts. Plānots, ka klips tiks pabeigts līdz 13. februārim. Reklāmas klipa prezentācija paredzēta starptautiskajā tūrisma gadatirgū «Balttour 2005», kas Rīgā norisināsies no 11. februāra līdz 13. februārim. Reklāmas filmā Latvija tiek attēlota kā zeme, kurā gribas atgriezties vēl un vēl. Filmā Latvija attēlota ne tikai kā vieta, kuras daba ļauj baudīt klusumu un mieru, bet arī kā vieta, kur var kārtot darījumus, lai piesaistītu biznesa tūristus. Reklāmas filmas izveidei no TAVA budžeta tika atvēlēti 20 000 latu.

Situācija Valsts kontrolē ir bezcerīga

Valsts kontrole (VK) atgādina «sociālo māju» un «situācija tajā ir bezcerīga», ar šādiem epitetiem situāciju VK Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas sēdē raksturoja jaunā vadītāja Ingūna Sudraba. Valsts kontroliere deputātus iepazīstināja ar savu viedokli par nepieciešamajām pārmaiņām VK darbā. Viņa puda neapmierinātību ar VK darbinieku zemo kvalifikāciju, strādājošo nepietiekamo un nekonkurētspējīgo atalgojumu un neefektīvo VK struktūru darbu. Runājot par revīdentu korpusu, Sudraba sacīja, ka «tajā ir izdarīts viss, lai šis korpus būtu neefektīvs». Atgādinām, ka pāris nedēļas pirms valsts kontroliera amatu atstāja Raits Černajs, Valsts kontroles (VK) padome viņam piešķīrusi prēmiju triju mēnešalgu apmērā, kas ir 7500 latu pirms nodokļu nomaksas, raksta laikraksts «Diena». Summa ir tikpat liela, cik atlaišanas pabalsts valsts kontrolierim, kuru Saeimas deputāti noteikuši Černaja pēctečiem, bet kas neattiecas uz viņu. Bijušā valsts kontroliera apbalvošanu «par lielo ieguldījumu VK izveidošanā un attīstībā» ierosinājis VK padomes loceklis Agris Krūmiņš, liecina padomes sēdes protokols, kas ir «Dienas» rīcībā. Par prēmijas piešķiršanu nobalsojusi arī VK padomes locekle Guna Kalniņa-Priede, kuru «Jaunais laiks» virzīja valsts kontrolieres amatam. Krūmiņš atteicies laikrakstam komentēt šo padomes lēmumu, iesakot vērsties pie jaunās valsts kontroleres Ingūnas Sudrabas. «Lēmums nav pretlikumīgs, VK padome ir tiesīga apstiprināt šādu sarakstu un atalgojumu», sacīja Sudraba, piebilstot, ka pateicība Černajam kā cilvēkam, kas VK nostrādājis 11 gadu, ir saprotama, bet šaubas Sudrabai rodas par prēmijas lielo apjomu.

«Pasažieru vilciena» braukšanas maksas pieaugs par 11%

VAS «Latvijas dzelzceļš» meitas uzņēmuma AS «Pasažieru vilciens» (PV) braukšanas maksas elektrovilcienos un dīzeļvilcienos no 1. februāra pieaugs vidēji par 11%, informēja PV preses sekretārs Ģirts Timrots. Maksa nemainīsies par braukšanu pilsētas zonā, kā arī atsevišķos Tukuma virziena dzelzceļa posmos. PV nepieciešamību paaugstināt bilešu cenas pamato ar inflāciju. Uzņēmums šogad pirmo gadu kopš tā izveides plāno strādāt bez zaudējumiem, savukārt plānotais apgrozījums šogad ir 23 miljoni latu. PV pērn elektrovilcienos un dīzeļvilcienos pārvadājis 23,5 miljonus pasažieru, kas ir par 3,8% vairāk nekā 2003. gadā, kad iekšzemē pārvadāti 22,6 miljoni pasažieru. PV zaudējumi 2003.gadā sasniedza 1,2 miljonus latu, bet apgrozījums — desmit miljonus latu. Turklāt patlaban uzņēmuma cenas esot daudz zemākas nekā autobusu pārvadājumiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

AKTUĀLA INFORMĀCIJA

Valsts reģionālās attīstības aģentūra samazina atmaksājamo kredītu procentu likmes līdz 5 procentiem

Ar nepatīkamu pārsteigumu sācies jaunais gads uzņēmējiem, kuri iesnieguši projektus un noslēguši līgumus ar aģentūru par ilgtermiņa kredītu procentu likmju atmaksu. Bažas rada fakts, ka atmaksājāmās kredītprocentu likmju subsīdijas tiks ievērojami samazinātas.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, padomē saņemta Valsts reģionālās attīstības aģentūras direktores Aijas Baueres 12. janvārī parakstīta vēstule, kurā teikts, ka «*ņemot vērā Latvijas Bankas aprēķināto gada vidējo izsniedzamo ilgtermiņa kredītu procentu likmju samazināšanos, informējam, ka 2005. gada 6. janvārī ar rīkojumu nr. 2-02/05 ir apstiprināti grozījumi Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas instrukcijā «Instrukcija par reģionālā fonda līdzekļu izmantošanu procentu vai daļējiem procentu maksājumiem» (apstiprināta ar reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas 2003. gada 13. jūnija rīkojumu nr. 2-02/70) par kredītprocentu likmju subsīdiju samazināšanu līdz 5% un 8% atbilstoši instrukcijā noteiktajām teritoriju grupām.* Šajā sakarā rajona pa-

domei parakstīšanai atsūtīta vienošanās par grozījumiem pie līguma par procentu maksājumiem.

Kredītprocentu atmaksas samazinājums mērāms tūkstošos latu

Šī vēstule un tajā rakstītais ir saistošs aptuveni 100 Preiļu rajona uzņēmējiem un zemniekiem, kuri līdz šim saņēma reģionālā fonda atbalstu bankās ņemto aizdevumu kredītprocentu atmaksas veidā, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Šaitere. Viņa pastāstīja, ka pašlaik ir apturēta jaunu līgumu slēgšana, kredītprocenti uzņēmējiem netiek atmaksāti, nenotiek projektu apsekošana, bet vēl 11 iesniegtie projekti nav izskatīti.

Uzņēmējiem, kuri ir noslēguši līgumus, atmaksājamo kredītprocentu samazināšana ir būtiska, ja ir ņemti aizdevumi vairāku desmitu tūkstošu latu apmērā, summas, kuras vairs netiks segtas, ir ievērojamas. Tā no 8% uz 5% tiks samazināta kredītprocentu atmaksas uzņēmējiem sekojošās īpaši atbalstāmās teritorijās — Silajāņu pagastā, Vārkavas novada Rožkal-

nu pagastā, Preiļu novadā, Vārkavas pagastā, Rušonas pagastā, Rudzātu pagastā, Galēnu, Riebiņu un Aglonas pagastā. No 12% uz 8% procentu atmaksas samazināsies sekojošās teritorijās — Sutru pagastā, Siļukalna pagastā, Vārkavas novada Ūpmālas pagastā, Pelēču pagastā, Jersikas pagastā, kā arī Saunas un Stabulnieku pagastā un Līvānu novadā.

Rajona padome izsaka neapmierinātību

Lai nepieļautu šādu situāciju, kas var radīt neprognozējamas sekas, sagatavota un 20. janvārī Latvijas Republikas Ministru prezidentam Aigaram Kalvītim, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministram Mārim Kučinskim un Valsts reģionālās attīstības aģentūras direktorei Aijai Bauerei nosūtīta Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja Arvida Soldāna parakstīta vēstule.

«Pamatojoties uz Valsts reģionālās attīstības aģentūras 2005. gada janvāra vēstulēm Preiļu rajona, kā īpaši atbalstāmā reģiona, zemnieku saimniecībām uzņēmējiem, Preiļu rajona padomes vārdā izsaku neapmierinātību ar noslēgto līgumu nosacījumu izmaiņu attiecībā uz kredītprocentu likmēm, to sa-

mazināšanu no 8% līdz 5% vai no 12% līdz 8%.

Pēc mūsu rīcībā esošās informācijas komercbankās nav pazeminājies kredītprocentu lielums, tas saglabājas robežās no 8% līdz 11%. Par mazāku kredītprocentu var vienoties tikai gadījumā, ja tiek ņemts lielāks aizņēmums vai arī aizņēmums zemes pirkšanai.

Pēc būtības saskaņā ar noslēgto līgumu speciālajiem nosacījumiem maksātājam 10 dienu laikā no lēmuma pieņemšanas par izmaiņām noteiktajā kārtībā jāpaziņo līdzekļu saņēmējam. Diemžēl kredītprocentu atmaksas mūsu rajona zemniekiem un uzņēmējiem ir pārtraukta, līdz ar to tiek bremsēta projektu realizācija.

Uzskatām, ka budžētā līdzekļu trūkuma dēļ līgumu nosacījumi nebija jāmaina ar iepriekš noslēgto līgumu daļībniekiem, lietderīgāk būtu bijis izvērtēt jaunās iespējas procentu maksājumu likmēm.»

□□□

Kā tālāk risināsies situācija, pagaidām grūti prognozēt. Taču viens ir skaidrs — valsts institūcijas savu atbalstu un palīdzību uzņēmējiem pārāk augstu nevērtē.

Sagatavoja L.Kirillova

Noteikumus par atstarotājiem uz skolas somām virza uz Ministru kabinetu

Izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmē iesniegti grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā.

Grozījumi paredz aizliegt tirgot skolas somas, kas nav aprīkotas ar gaismu atstarojošiem materiāliem, kā arī uzliet vecākiem pienākumu nodrošināt, lai diennakts tumšajā laikā, bērnam atrodoties uz ceļa, viņa apģērbam vai somai būtu pievienots atstarotājs. Iekšlietu ministrs Ēriks Jēkabsons norāda, ka ar šiem grozījumiem varētu nodrošināt, ka dažu gadu laikā lielākā daļa pamatskolas vecuma bērnu kļūst daudz pamanāmāki autovadītājiem, kā rezultātā samazināsies bojāgājušo bērnu skaits uz ceļiem sliktas redzamības apstākļos.

Iekšlietu ministrijas icceri iestrādāt Bērnu tiesību aizsardzības likumā šādas normas pagājušajā nedēļā, tiekoties ar iekšlietu ministru, atbalstīja

bērnu un ģimenes lietu ministrs Ainars Bašticks. Viņš norāda — «ar šādu visumā vienkāršu darbību mēs varam pasargāt daudz bērnu dzīvības un veselību.» Perspektīvā šādu normu, vismaz rekomendējošā līmenī, varētu rosināt attiecināt arī uz bērnu virsapģērbu, uzsver ministrs.

Jau vēstīts, ka tikšanās laikā abi ministri pārrunāja par bērnu drošību uz valsts ceļiem un vienojās uzlabot esošo situāciju šajā jomā. Tika nolemts, ka turpmāk gan Iekšlietu ministrija, gan Bērnu un ģimenes lietu ministrija pievērsīs lielāku uzmanību jautājumam par bērnu drošības sēdeklišu lietošanu automašīnās, kā arī uzlabos profilaktisko darbu ar nepilngadīgajiem, lai novērstu, ka viņi kļūst par noziegumu upuriem vai paši izdara noziegumus.

Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību departaments

Lauku atbalsta dienests turpina 2004. gadā uzsāktos ES maksājumus

Lauku atbalsta dienests 2005.gadā turpina Eiropas Savienības atbalsta maksājumu veikšanu.

SAPARD (Eiropas Savienības speciālā pirmsiestāšanās programma lauksaimniecībai un lauku attīstībai) maksājumus saņēmuši 134 projekti par kopējo summu 2 937 346,98 latu, no tās Eiropas Savienības finansējums — 2 203 010,07 latu un Latvijas finansējums — 734 336,91 latu. Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantijas fonda (ELVGF) ietvaros apmaksāti 24 projekti par kopējo sabiedriskā finansējuma summu 706 838,98 latu. Bez tam Valsts kasē apmaksai iesniegti 30 ELVGF projekti par kopējo summu 712 704,86 latu un viens Zivsaimniecības vadības finansēšanas instruments projekts par summu — 23 382 latu.

Lauku atbalsta dienests plāno janvārī izmaksāt arī Eiropas Savienības tiešos maksājumus 10 miljonu latu apmērā.

LAD Sabiedrisko attiecību sektors

REDAKCIJAS SLEJA, BARIKĀŽU LAIKS

Lai pasaule redz

Kopš 1991. gada, kad baltieši pierādīja, ka ar kailām rokām, saliedētību un sīkstū apņēmību ir spējīgi stāties pretī militāram pārspēkam, ik gadus janvāra beigās tiek pieminēts barikāžu laiks. Tāpat kā citi aizgājušās tūkstošgades notikumi, arī 1991. gada janvāris ir vēstures lappuse, kura ir tieši tāda, kāda tā ir, un zem kuras var parakstīties tūkstošiem Latgales, Kurzemes, Vidzemes, Zemgales iedzīvotāju, bijušie barikāžu dalībnieki. Laiks aiziet, līdz ņemams ne vienu vien vīru no toreizējiem drošsiržiem, retinādams viņu rindas. Laiks arī sijā, vērtē un sver, noliek visu pa vietām. Ar katru gadu skolas solus atstāj jauna paaudze, kurai šie notikumi šķiet aizvien tālāki, svešāki un grūtāk saprotami. Un paliek tikai rindas vēstures grāmatās, aculiecinieku stāstījumi, pieraksti muzeju materiālos. Tomēr barikāžu laiku katrs vēl nevar interpretēt pēc savas saprašanas un izdevīguma, kā tas kādreiz, droši vien, notiks, jo tepat blakus, starp mums ir cilvēki, kuri pirms četrpadsmit gadiem toreiz bija tur, Rīgā.

1991. gada 2. janvārī Rīgā OMON pilnībā pārņēma Preses namu. Latvijas jaunieši atsakās dienēt PSRS bruņotajos spēkos. 13. janvārī naktī tanki aplenc Lietuvas Augstākās Padomes ēku, ieņem televīziju, radio, telegrāfu, nogalinot 14 un ievainojot 110 cilvēkus. Tajā pat dienā pulksten 4.45 Latvijas Tautas frontes priekšsēdētājs Dainis Ivēns pa radio aicina iedzīvotājus aizsargāt valsts stratēģiski svarīgākās celtnes. Pulksten 14.00 Rīgā notiek Latvijas Tautas frontes rīkotā Vīstlatvijas protesta manifestācija sakarā ar iespējamo bruņoto apvērsumu un padomju armijas bruņotajām akcijām Lietuvā. Tiek celtas barikādes Rīgā. Latvijas iedzīvotāji sāk

● 1991. gada janvārī Rīgā šāda aina ar šķēršļiem militārajai tehnikai bija ierasta lieta. Foto no muzeja fondiem.

apsargāt Augstākās Padomes, Ministru Padomes, radio un TV centra ēkas, radionamu Doma laukumā, Rīgas tiltus. 15. janvārī naktī OMON uzbrūk PSRS augstākajai milicijas skolai Rīgā ar mērķi savākt no tās visus ieročus. 16. janvārī OMON vienība Vecmīlgrāvi pie Mangaļu tilta nošauj šoferi, preiļieti Robertu Mūrnieku. 20. janvārī OMON iebrūk Latvijas Iekšlietu ministrijas ēkā. Uzbrukuma laikā nogalināts milicijas leitnants V. Gomonovičs, iekšlietu daļas inspektors S. Konoņenko, Rīgas kinostudijas režisors A. Slapiņš, skolnieks E. Riekstiņš. Sašautais kinooperators Gvido Zvaigzne mirst 5. februārī. 25. janvārī ir sēru diena un upuru bērns. 27. janvārī situācija stabilizējas, un iedzīvotāji atstāj barikādes. 3. martā notiek Vīstlatvijas aptauja par neatkarību. Par neatkarīgu un demokrātisku Latviju nobalso 73,8 procenti no 87,5 procentiem iedzīvotāju, kuri piedalās aptaujā.

Kopīgajos notikumos ak-

tīvi iesaistījās arī Preiļu rajona iedzīvotāji. Jau 13. janvārī rajona uzņēmumos un iestādēs notika protesta mitiņi sakarā ar asiņainajiem notikumiem Viļņā. Rajona vadība izdeva rīkojumu rajonā apturēt kompartijas laikrakstu izplatīšanu. 15. janvārī apsargāt televīzijas ēku Rīgā devās Preiļu sierā rūpnīcas, sadzīves pakalpojumu kombināta mēbeļu ceha un rajona pagastu vīri. Rajona padomē notika sanāksme, kurā tika apspriests, kā rīkoties, ja PSRS Latvijā ievēdīs kara spēku. Viens no priekšlikumiem, — ja armija uz Rīgu virzīsies no Daugavpils puses, mēģināt ar smago lauksaimniecības tehniku nobloķēt tiltu pāri Dubnai Līvānos. 20. janvārī rajona tautas deputātu padome izplata paziņojumu ar aicinājumu izteikt protestu pret militāra spēka lietošanu politisko jautājumu risināšanā, bet rajona zemnieki sanāksmē pieņem rezolūciju, kurā pieprasa nekavējoties izvest no Baltijas OMON kontingentu.

Kāds no tiem rajona iedzi-

votājiem, kas bija uz barikādēm, savās atmiņās saka: «Mums nebija ieroču. Mēs varējām aizstāvēties tikai ar degošām pagalītēm. Bet apņemšanās bija tāda, ka vienīga stāsimies pretī, lai šauj uz neapbruņotiem. Lai pasaule redz. Domāju, ka jaunajai paaudzei šodien ir maz zināšanu par šiem Latvijas vēstures notikumiem, tāpēc par tiem jāraksta un jāstāsta vairāk».

1991. gada janvārī divas nedēļas Rīgā dega uguns kuri, pie kuriem sildījās cilvēki, kas bija gatavi aizstāvēt savu valsti. Mājaspalicēji ar domām centās sasildīt savus tuviniekus, uzturēja siltumu savos pavados, laida uz skolu bērņus, rūpējās par saimniecību un sūtīja siltas zeķes, cimdus barikāžu dalībniekiem. Gan vieni, gan otri dzīvoja ar cerību, ka brīvība beidzot būs nosargāta uz mūžiem.

Sagatavoja L.Rancāne

(Izmantoti Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja materiāli)

Par bailu sindromu

Vēl joprojām ziņu izlaidumos no televizoru ekrāniem nenozūd kadri ar vētras postījumiem Latvijā. Šermuļus uzdzēn skati ar jūras krastā izgrauztajiem robiem, satricē ziņa par to, ka 150 hektāri no Latvijas zemes ir neatgriezeniski zaudēti, jo jūra pakāpusies augstāk. Kā lai nenotic vides pētnieku apgalvojumam, ka ar laiku Baltijas jūra pamazām vien pieteiks aizvien lielākas tiesības uz sauszemi. Savukārt citi kadri ar vētras postījumiem liek izdarīt secinājumus par absolūtu paviršību un nolaidību atsevišķās tautsaimniecības jomās. Joprojām neskaidrs, piemēram, kāpēc blakus augstspriegumu elektrolīnijām nav novākti koki, jo vairāk nekā skaidrs, ka katrs no tiem kādā jaukā dienā, pārtraucot elektrovadus, nogāzīsies. Vienalga, vai zaudējumus uzņēmums segs no saviem līdzekļiem, vai no valsts budžeta, kopumā bojāto elektrolīniju atjaunošanai iztērētā milzīgā summa būs samazinājusi valsts bagātību. Par paviršu attieksmi jārunā arī sakarā ar postījumiem zvēraudzētavā, kuras saimniecība, kā izrādās, ir riskanta vietējiem apstākļiem. Amerikas ūdeņu izbēgšana un savairošanās var radīt ekoloģisku katastrofu vietējā faunā. Kā izrādās, nevienam valstī nebija par to daļas, ka ūdeņu audzētājiem izvirzāmas kategoriskākas prasības jautājumos, kas attiecas uz vides apdraudēšanu.

Varētu saprast, ka vētra izposta vecus jumtus ar satrunējušām konstrukcijām, bet kāpēc vējš nolocījis jaunus klājumus? Vai ne tāpēc, ka likumi paredz celtniecības darbus pasūtīt tām firmām, kas sola padarīt lētāk? Atceros kādu savā laikā slavenu skolas direktoru, kurš mēdza teikt, ka nav tik bagāts, lai pirktu lētu. Bet varbūt vētra būs devusi kādu mācību, ka nedzīvojam jau Floridā, kur viesuļu laikā pa detaļām sadalītās vieglo konstrukciju mājas aizrauš mēslainē, jo bagātājam Amerikas valstij atjaunošana nekādas problēmas nerada. Varbūt arī mūsu zemē lielās lietās, piemēram, jaunu objektu celtniecībā, būtu jāpadomā nevis par lētumu, bet par kvalitāti un drošību.

Tomēr, kā izrādās, cilvēku drošība prioritāšu sarakstā ir pēdējā vietā. Bija vai nebija bīstama situācija orkāna naktī Ventspilī, to laikam vislabāk zina tikai viņi paši. Kaut gan šādi objekti, kas ir koncentrēti pilsētā, manuprāt, ir bīstami jebkuros apstākļos un jebkurā gadalaikā visas 24 stundas diennaktī. Taču šokējošākas ir notiekošās «raganu medības», jo Ventspilī, kā izrādās, pārbaudīti visi telefonu zvani, — kas, kam un kāpēc zvanījis vētras naktī. To televīzijā nekautrējās pazinot kāda augsta ranga amatpersona, stāstot, ka ir pārbaudīti visi skandālā iesaistītā uzņēmuma darbinieku telefonu zvani, sākot no brīža, kad pilsētā tika pārtraukta elektroenerģijas padeve, līdz brīdim, kad tā atjaunojās. Bet tie nelaimīgie, kas šajā laikā bija zvanījuši uz mājām, dabūja skaidroties pat par to, vai viņu ģimenes nākšņojušas pilsētā, vai izbraukušas ārpus tās. Amatpersona televīzijā, visai aizkaitinātā izskatā, solījās ķerties arī pie ventspīlniekiem piederošo mobilo telefonu zvanu un adresātu noskaidrošanas. Skatītāji pie ekrāniem tika atstāti pārdomās par to, ir vai nav neaizskarama privātā dzīve, ir vai nav kontrolējamas privātas sarunas un kas tas ir — cilvēktiesības? Vai cilvēkam bailēs par savu dzīvību ir tiesības pamest vietu, kurā viņš šīs bailes sajūt?

Tomēr šie notikumi saistībā ar Ventspīli palīdz labāk izprast Dienvidaustrumāzijas notikušās katastrofas būtību. Tie, kam bija iespēja brīdināt iedzīvotājus par zemestrīci un cunami, to nedarīja. Arī viņiem iedzītas bailes, ka nedrīkst celt paniku. Tāpat arī pirms vairākiem gadiem Ņujorkā, — izlūkdienestiem bija informācija par iespējamiem terora aktiem, bet — paniku taču nedrīkst celt.

Augstākajām aprindām informācijas slēpšana ir svēta lieta, jo noklusēta informācija dod iespēju ar to manipulēt. Nesēn kāda amatpersona sniedza informāciju, ka pērn viņu pašvaldībā par slepkavību upuriem kļuvuši septiņi cilvēki. Pēc neilga laika šī pati amatpersona lūgus lūdzās informāciju nepublicēt, vai arī šos septiņus nogalētos pieskaitīt kopīgajam nelaimes gadījumos bojā gājušo skaitam. Tā teikt, sabrauca mašīna, vai iekrita ūdenī. Amatpersonai par informācijas izpaušanu draudēja nepatīkšanas no augstāk stāvošās priekšniecības.

Diemžēl tāds gadījums nav vienīgais, un diemžēl presē arī nevar būt klāt katram darbiniekam, kad viņš, pēc priekšnieka ieskatiem, pateicis vai atklājis par daudz un saņem par to brāzienu. Kā izteicās kāda pagasta gramatvede, stāstot par deputātu prēmijām, — bet man pagastvecis tagad galvu par to noraus.

Kam izdevīgi iedzīvotājos kultivēt bailu sindromu?

L.Rancāne

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Līvānos	Preiļos		Līvānos	Preiļos		Līvānos	Preiļos
Gaļa, zivis, olas			Tauki	—	0,70-0,80	Skābēti kāposti	0,40-0,50	0,35-0,40
Gurna gaļa	1,85	1,90-2,0	Maltā gaļa	—	1,75	Āboli	—	0,35
Plecs	1,60-1,69	1,65	Liellopa gaļa	1,75	0,85-2,10	Dzērvenes	1,0	1,50 (1 l)
Kakla karbonāde	2,20-2,35	2,0	Karpas	1,35	1,25	Puravi	1,0	0,70
Karbonāde	2,75	2,60	Svaigas renges	0,40	—	Lociņi	0,10 (bunt)	—
Kārtaine	1,55-1,69	1,65	Paipalu olas	—	1,20 (20 gab.)	Sīpoli	0,20-0,25	0,25-0,30
Speķis	1,29	1,30	Olas	0,70	—	Kiploki	0,10-0,15	0,15 (galv.)
Sālīta karbonāde	2,75	—	Piens	0,20	—	Rāceņi, kāļi	0,40	0,30
Sālīta gaļa	1,69-2,75	—	Krējums	1,0	—	Rutki	—	0,30
Galva	0,70	0,70-0,80	Sviests	1,90	—	Seleriju saknes	—	0,50
Stilbiņi	1,0	1,10-1,20	Biezpiens	0,90	—	Pupiņas	0,60	0,60-0,70
Kājas	—	0,75-0,80	Siers	1,80	—	Cūku pupas	—	1,0
Ribiņas	1,45	1,10-1,20				Linsēklu eļļa	—	2,80 (l)
Kauli	0,80	0,40-1,10	Dārzeni, augļi, ogas			Linsēklu raudzi	—	0,35
Aknas	1,20-1,40	1,35-1,40	Kartupeļi	0,15	0,12-0,14	Auzas	—	0,10
Sirds	0,90	1,30	Bietes	0,20	0,15-0,20	Mieži, kvieši	0,10	0,10
Plaušas	0,70	0,80	Vāriņas bietes	0,30	—	Linsēklas	—	0,50
Nieres	0,80	0,70-0,80	Burkāni	0,20	0,20-0,25	Medus	—	2,20-2,50
			Kāposti	0,15	0,10-0,12	Aloje	—	1,0

Dome palīdzēs ar līdzfinansējumu

Līvānu novada sabiedriskā organizācija Rožupes sabiedriskais centrs ir izstrādājis projektu par līdzekļu piesaisti centra telpu remontam un aprīkojuma iegādei. Projekts pieteikts Nīderlandes sadarbības fondiem, kas orientēti uz palīdzības sniegšanu Centrālajai un Austrumeiropai. Plānots, ka projekta «Mēs un vide ap mums» atbalstīšanas gadījumā sabiedriskā organizācija varētu piesaistīt aptuveni 8000 latu, savukārt Līvānu novada domes līdzdalības maksājums tiks nodrošināts 2067,64 latu apjomā.

Izsniegts pilnvarojums

Līvānu novada domes intereses institūcijās, kas saistītas ar Līvānu pilsētas atkritumu izgāztuves slēgšanu, reaktivāciju un monitoringu, turpmāk pārstāvēs SIA «Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppasvaldību organizācija». Šī organizācija turpmāk varēs slēgt arī atbilstošus saimnieciska rakstura līgumus, pārstāvēt Līvānu novada domes intereses Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē un saņemt tehniskos noteikumus pasākumiem, kas veicami izgāztuves slēgšanai, reaktivācijai un monitoringam.

Apstiprināts plāns plūdu periodam

Kā katru gadu, arī šogad ir apstiprināts arī ārkārtas situāciju plāns plūdu periodam 2005. gadā. Plūdu gadījumos situāciju koordinē ārkārtas situāciju komisija. Iespējamajās plūdu zonās šobrīd dzīvo ap 300 cilvēku. Ir izstrādāta kārtība, kā rīkoties, ja nepieciešama cilvēku evakuācija, kur izvietot iedzīvotājus, kā notiks māju apsargāšana un citi jautājumi. Šogad ārkārtas situāciju komisijas rīcībā būs arī viena glābšanas laiva, kam līdzekļus piešķir Preiļu rajona padome.

Vācu projekta partneri viesojas Līvānu novadā

No 20. līdz 22. janvārim Līvānu novadā viesojas Jaunsilvas pamatskolas projekta «Comenius» sadarbības partneri no Vācijas.

20. janvārī vācu delegācija ieradās Jaunsilvas pamatskolā, kur viesus sagaidīja ar koncertu. Pēc tam bija tikšanās ar Līvānu novada domes vadību, bet vakarā viesus iepriecināja folkloras kopa «Turki». 21. janvārī Jaunsilvas pamatskolā ir plānota mācību stunda, ko vadīs projekta partneri, savukārt viesi tiks iepazīstināti ar zīda apgleznošanas prasmi skolotājas Līgas Slicas vadībā. 21. janvārī viesus paredzēts iepazīstināt arī ar Latgales mākslas un amatniecības centru, SIA «Lettglas» ražotni un Krustpils pili, bet 22. janvārī — ar P.Cerņavskas keramikas muzeju Preiļos un Aglonas baziliku. Projekta koordinatore Jaunsilvas skolā ir skolotāja Anastasija Kaktiniece.

Novada labākie sportisti ballēsies kantri stilā

Šodien, 21. janvārī, Līvānu novada kultūras centrā notiks novada labāko sportistu gada balle un apbalvošana.

Šoreiz sportisti varēs ballēties kantri mūzikas stilā, balli spēlēs grupa «Krustceles» no Limbažiem. Sportistu balles Līvānos ir tradicionālas un notiek katru gadu janvārī. Pašvaldība katru gadu atvēl noteiktu summu labāko sportistu apbalvošanai ar naudas balvām. Līvānu novadā veiksmīgi attīstās vieglatlētika, volejbols, basketbols, kīkbokss, sēdvolejbols, karatē, ratiņbasketbols, taibokss un citi sporta veidi. Atsevišķa apbalvošana un pasākums decembrī notika arī novada sportistiem skolēniem.

Atelpas brīdis arī novada uzņēmējiem

22. janvārī uz atpūtas vakaru Līvānu novada kultūras centrā tiek aicināti visi Līvānu novada uzņēmēji un tirgotāji.

Atpūsties gribētājus izklaidēs Daugavpils teātra aktieri, savukārt ballē spēlēs grupa «Ilūzija».

G.Kraukle,
Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

UZŅĒMĒJDARBĪBA,
INFORMĀCIJA

Uzņēmēja ar mākslinieces talantu

Sākums 1. lappusē.

Uzsākot uzņēmējdarbību, viņai gribējies, lai pircēji pamazām maina savu gaumi, atsakās no stereotipiem un ierastajiem variantiem, bet kļūst drosmīgāki savā izvēlē un izmanto jaunākās iespējas. Salons atšķiras no veikalom ar to, ka tajā ir individuāla pieceja klientiem. Ikdienas piedāvājums ziedu izvēlē nav tik plašs kā veikalos un nav tendēts uz masveida pircējiem. Klienti pieraduši, ka šeit ziedi jāpasūta iepriekš. Arī sēru vainagi salonā tiek darināti netradicionāli.

Zane atceras, ka pirmie pircēji reizēm nav slēpuši izbrīnu un pat ironiju par neparastu veidotajiem ziedu kārtojumiem. Tagad neviens to vairs neatļauj. Uzticēšanās salona darba kvalitātei pieaugusi tādā mērā, ka reizēm pasūtītāji puškus pieteic pa telefonu, pastāstot vienīgi to, kāda dzimuma, vecuma cilvēkam un kādā sakarībā tas domāts.

Veikala darbiniecēm jābūt ar attiecīgām zināšanām, lai šo uzticību attaisnotu. Divas no viņām apguvušas dāvanu noformēšanas māku, vienai darbiniecei ir floristes zināšanas. Uzņēmēja atzina, ka cenšas motivēt savus darbiniekus mācībām. Arī patlaban divas darbinieces mācās floristikas skolas «Garaissils»ursos Rīgā. Šī profesija nesotot viegla, pārliecinājusies Zane un viņas meitenes. Pirmkārt, tāpēc, ka floristu darbs visvairāk tiek pieprasīts, kad visiem citiem ir svētki. Otrkārt, darba apstākļi nav komfortabli, jo jāstrādā

vēsās telpās, lai neciestu ziedi.

Zane daudz mācījusies arī par iekštelpu, skatlogu, fasāžu noformēšanu. Salons piedāvā arī šos pakalpojumus.

Jaunās floristikas speciālistes veikums ir pamanīts un novērtēts, tāpēc Zane bija tā, pēc kuras ieceres izveidots ziedu vilnis sajūsmināja Līvānu viesus pērnsvarot notikušajos pilsētas svētkos. Ir uzņēmumi un iestādes, kas svētku noformējuma veidošanu jau atkārtoti uztic salona īpašnieci.

Tomēr kopumā uzņēmēja atzīst, ka iedzīvotāju pirktspējas līmenis ir zems un atliekot tikai cerēt, ka ar laiku tas pieaugs, sasniedzot Rīgas un tai tuvāko pilsētu cilvēku turīgumu. Nereti nākoties redzēt, ka pircējs pārskaita santīmus, vai var atļauties to vienīgo ziedu, ko paņemt, ejot ciemos. Vai arī atzīstas, ka sapņo par tādu dienu, kad varētu nopirkt trīs gerberas, ko ielikt vāzē sava prieka pēc.

Tautas mākslas nozare

Floristika pēdējos gados ir ieņēmusi savu vietu līdzās citām tautas lietišķās mākslas nozarēm. Tāpat kā pinējiem, podniekiem vai audējiem, arī katram no floristiem ir savs atšķirīgais «rokraksts», ar ko viņa darbi atšķiras no pārējiem. Nesen, janvāra sākumā, Zane saņēma Latvijas Amatniecības kameras meistara diplomu, kas apliecināja, ka viņa ir apguvusi visu, ko Latvijā šajā jomā var sasniegt. Meistara diploms bija vajadzīgs arī tādēļ, ka šajā, tāpat kā citās jomās, parādās Euro-

pas standarti, gaidāma meistardarbnīcu sertifikācija. Ja esi meistars, tad vajag sertificēt savu ražotni. Sertifikāta iegūšana ir garš ceļš un prasa daudz citu lietu sakārtošanu.

Mani ir izveidojusies dabiska izjūta par to, kur katram ziedam kārtojumā jāatrodas un kāda «rozīnīte» pie tiem jāpievieno. Pircēji brīnās, kā tas var būt, ka trīs gadu laikā neviens kārtojums nav bijis līdzīgs otram, stāsta Zane. Ideju esot tik daudz, ka, liekoties, nespējot tās visas savos darbos salikt.

Paralēli tam darbam, ko prasa uzņēmuma vadīšana, darbs salonā, ziedu iepirkšana un piegāde, daudz laika vajadzīgs floristikā izmantojamo materiālu savākšanai. Vasarā un rudenī Zane neskaitāmas dienas ar mašīnu dodas izbraukumos uz mežiem, pļavām. Floristi ir tādi dīvaiņi, kas ar groziem rokās liknā pa vietām, kur neaug ne sēnes, ne ogas, un par nodēriņu guvumu uzskata arī sausus zarus, aškus, piepes, māllepju lapas, suņuburkšķus, čiekurus un tamlīdzīgas lietas. Materiāla žāvēšana prasa daudz uzmanības, jo jāievēro noteikts režīms. Pēc attiecīgas apstrādes tie kalpo par paligmateriāliem tiem izsmalcinātājiem darbiem, kas raksturīgi Latvijas floristikai. Vienīgi žēl, ka šiem skaistajiem mākslas darbiem ir visai īss mūžs.

Zane izsenis iekopusi dārzus, kurā audzē sausus ziedus. Ar tiem esot daudz noņemšanās, kas prasot tikpat daudz laika, cik pamatdarbs. Salona vajadzībām iekopts otrs dārzs, kurā tiek audzēti

ziedi pārdošanai. Aizvadītajā vasarā pirmo reizi izmēģinājusi arī savu iemīloto puķuzirņu audzēšanu, kas jādara siltumnīcā. Tas bijis neapraķstāmi — ar smaržu jūru pilna siltumnīca, kurā puķuzirņi uzvijušies pat divu metru augstumā. Tomēr Zane atzīst, ka darbs izdevies tikai pa pusei, jo šīs kultūras audzēšana esot ļoti sarežģīta. Runājot par ziediem, viņa stāsta, ka Latvijā audzētas rozes no citām atšķiras arī ar to, ka tās smaržo. Jaunā uzņēmēja savam veikalam labprāt izvēlas ne tikai no ārzemēm ievestas, bet arī pašu valsti audzētus ziedus.

Floristikā, tāpat kā apģērbu modē, nedrīkst izkrist no aprites, jo ik sezonu viss mainās — krāsas, formas, materiāli, tehnika. Zane seko tam visam līdz, piedalās jaunosursos, meklē informāciju žurnālos, sevišķi šajā jomā vadošo valstu — Vācijas, Holandes — izdevumos. Savās zināšanās viņa dalās arī ar jauniešiem, vadot kursus un nodarbības. Pašlaik māca floristiku Nodarbinātības dienesta rīkotajosursos.

Sarunas nobeigumā Zane akcentēja to, ka katram uzņēmumam vajag saņemt un labiekārtot savu teritoriju, lai pilsēta kļūtu skaistāka. Diemžēl «Puķuzirņa» aktivitātes šajā ziņā beidzas bēdīgi. Sezonas laikā bez pēdām pazūd iestādītās petūnijas, pērnsvaras — pat sešas reizes. Šajos Ziemassvētkos sabojātas nama notekcaurules, jo kādam sakārojās nocelt pie jumta malas piestiprinātos dekorus.

L.Rancāne

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

JAUTĀJUMS. Dzirdēju, ka likvidēta Daugavas slimokase. Kas šajā sakarā mainīsies mums, rajona iedzīvotājiem?

Iedzīvotājiem un ārstniecības iestādēm pārmaiņas nebūs

Joprojām pastāv liela interese par pašvaldību slimokasu reorganizāciju un funkciju nodošanu valsts aģentūrai, tāpēc Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūra (VOAVA) informē par turpmāko un darbību no 2005. gada 1. janvāra.

2004. gada 26. oktobrī, Ministru kabineta pieņēma grozījumus Ministru kabineta 1997. gada 21. oktobra noteikumos nr. 360 «Slimokasu izveides un darbības noteikumi», kas paredz, ka ar 2005. gada 1. janvārī VOAVA pārņem slimokasēm paredzētās funkcijas. Tas nozīmē, ka VOAVA

ar 2005. gada 1. janvārī jānodrošina veselības aprūpes pakalpojumu apmaksu visas valsts iedzīvotājiem. Šobrīd Latvijā veselības aprūpes līdzekļus administrē divas juridiskas struktūras — aģentūra, kuras struktūrā ir trīs nodaļas (Rīgas nodaļa, Kurzemes nodaļa un Latgales nodaļa) un trīs pašvaldību slimokases (Viduslatvijas slimokase, Ziemeļaustrumu slimokase un Daugavas slimokase).

Arī jau esošajās aģentūras nodaļās notiek reorganizācija, pārplānojot un uzlabojot struktūru, aktualizējot darbinieku kapacitāti, izvērtējot esošos darba pienākumus un aktualizējot amatu aprakstus, un tiek veidotas aģentūras nodaļas tajās teritorijās, kur darbojas slimokases. Jaunajā aģentūras struktūrā iekļaujas arī Latgales nodaļa (Daugavpils, Krāslavas, Rēzeknes, Ludzas, Preiļu rajons).

Sadarbība ar pašvaldībām

Turpmāk Aģentūra pie teritoriālajām nodaļām veidos konsultatīvās padomes, kuras sastāvā būs pašvaldību pārstāvji.

Konsultatīvās padomes galvenie uzdevumi būs veicināt un atbalstīt aģentūras nodaļas darbību reģionā, veicināt nodaļas sadarbību ar reģionālajām pašvaldībām, uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un plānošanu noteiktā reģionā. Pašvaldības sniegs konsultācijas un ieteikumus nodaļas darbības uzlabošanai. Pašvaldības, piedaloties konsultatīvās padomes sastāvā, piedalīsies primārās aprūpes (ģimenes ārsts un ārsts speciālistu) attīstības virzienu izstrādē, jo ir vistiešākā veidā saistītas ar reģiona iedzīvotājiem.

Pašvaldības arī turpmāk

konsultatīvo funkciju nezaudēs. Aģentūras nodaļas, kā līdz šim, plānos nepieciešamās palīdzības apjomus savas teritorijas iedzīvotājiem, sniedzot vienotus priekšlikumus. Finanšu līdzekļi tiks dalīti pēc vienotiem principiem visā valstī, izvērtējot atsevišķu nepieciešamību teritorijā. Piemēram, ja kādā no teritorijām būtiski un pamatoti palielinājies kompensējamo zāļu izrakstīšanas apjoms, aģentūra spēs daudz elastīgāk pārdalīt finanšu līdzekļus, nekā tas notika līdz šim.

Minētās izmaiņas skar tikai finanšu līdzekļu administrēšanu un nekādi neietekmēs iedzīvotāju iespējas saņemt veselības aprūpes pakalpojumus, kā arī neradīs problēmas ārstniecības iestāžu darbībā.

L.Arāja,
VOAVA preses sekretāre

DER ZINĀT

Kas ir ZEMĒJUMS

Zemējums ir mākslīgi izveidots alternatīvs elektriskās strāvas noplūdes ceļš, kas domāts cilvēka aizsardzībai tad, ja elektroierīce sabojājusies. Tā kā zemējumam ir daudz zemāka elektriskā pretestība (no oma desmitdaļām līdz dažiem omiem) nekā cilvēka ķermenim (daudzi tūkstoši omu), tas šuntē (šunts – elektriska vai magnētiska ķēde, ko ieslēdz paralēli elektrotehniskās ierīces galvenajam zaram, lai pa galveno zaru neietu visa strāva, bet noteikta (parasti neliela) tās daļa – red.) strāvas noplūdi – novada lieko strāvu citā objektā.

Lai efektīvāks zemējums

Zemējums sastāv no vairākām daļām. **Zemētājs** ir zemē ierakts tērauda stieņu kopojums, pa kuru strāva noplūst zemē. Pie tā ar tērauda **zemējumvadu** pievienota **zemējummaģistrāle**, savukārt pie tās ar 6 mm² alumīnija zemējumvadu kopu pieslēgtas elektriskās iekārtas. Jo lielāks ir zemējuma virsmas laukums un augsnes mitruma līmenis, jo zemāka elektro-pretestība un efektīvāks zemējums.

Agrāk un tagad

Jāzemē īpaši jaudīgas elektroierīces un tādas, kas darbojas paaugstinātas bīstamības (mitrumā) apstākļos. Agrāk dzīvokļos par dabisko zemējumu bieži iz-

mantoja ūdensvadu: lai radītu labāku kontaktu, daļu metāla ūdens caurules noberza ar smilšpapīru. Tad ap cauruli vairākas reizes aptina un pielodēja labi notīrītu zemējumvadu. Iegūto savienojumu nokrāsoja ar eļļas krāsu. Tādējādi veidojās īsā ķēde: aizsargājama objekts (piemēram, elektroplīts) – zemējumvads – zemējums. Tagad daudzdzīvokļu mājās tā darīt vairs neiesaka, jo dzīvokļa saimnieks var nomainīt savu ūdensvada dzelzs caurules pret plastmasas caurulēm, tādējādi izjaucot zemējuma kontūru.

Zemējuma veidošanai neizmanto cauruļvadus, pa kuriem transportē ugunsbīstamas vielas (piemēram, gāzi) un centrālapkures sistēmas cauruļvadus.

Svarīgais nulles vads

Mūsdienās zemēšana notiek jau transformatoru stacijās, un pie patērētāja strāva nonāk pa trīsfāžu elektrovadiem, no kuriem ceturtais ir iezemētais – nulles vads. Zemēšanu ar nulles vada palīdzību sauca par nullēšanu. Nulles vadam vajadzētu būt daudzdzīvokļu māju elektrības ievadsadalēs un elektrības sadales kārbās (arī vecajās divfāžu elektrības sadales).

Lai sazēmētu dzīvokļa telpās esošās sadzīves elektroierīces, jāizveido dzīvokļa bezpārtraukuma nulles vads ar zemēšanas maģistrāles funkcijām. Tam jāaptver virtuve, vannasistaba un citas telpas, kurās izmanto jaudīgas elektroierīces vai pastāv citi faktori (piemēram, mitrums), kas paaugstina elektroapdraudējumu.

Par dzīvokļa nulles vadu noder apvalkots alumīnija vads ar 6 mm² šķēsgriezumu vai nedaudz mazāks vara vads. Pie dzīvokļa nulles vada pievieno zemējumvadus no katras zemējamās sadzīves elektroierīces, un to pieslēdz pie elektrosadales skapī esošā nulles vada. Dzīvokļa nulles vadu parasti vei-

do kopā ar instalāciju. Divfāžu skaitītājam izmanto trīsdzīslu kabeli (trešais tajā ir nulles vads), trīsfāžu skaitītājam – četrudzīslu kabeli (ceturtais ir nulles vads). Ja tas nav izdarīts savlaicīgi, velk atsevišķi.

Jāprasa padoms speciālistiem

Zemēšanas darbus labāk neveikt pašiem. Mājokļiem ir dažāds elektroinstalācijas un ēku tehniskais stāvoklis. Vecas mājas elektroinstalācijas nespēs izturēt jaudīgas modernās sadzīves tehnikas radīto slodzi. Tādēļ, pirms iegādāties tādas iekārtas, vajadzētu konsultēties ar vietējiem elektrotīklu speciālistiem. Elektroinstalācijas, tajā skaitā zemēšanas un nullēšanas darbu veikšanai vajadzīga speciāla atļauja, šos darbus drīkst veikt vienīgi sertificēts speciālists. Pēc kvalificētas palīdzības ieteicams vērsties rajona «Latvenergo» klientu apkalpošanas centrā vai licencētā elektromontāžas uzņēmumā. Tāpat vajadzētu uzstādīt atbilstošus drošinātājus un padomāt par papildu elektrodrošības sistēmu, piemēram, strāvas noplūdes automātu

izmantošanu vannasistabās un virtuvēs.

Jāsāk domāt pa jaunam

Kā «Novadniekam» šajā sakarā atzina Preiļu elektrisko tīklu vadītājs Pēteris Vosorovs, zemējuma ierīkošana ēkās, dzīvokļos, individuālajās mājās un arī ražošanas telpās, kur tiek lietotas dažādas (pēdējos gados arvien jaudīgākas) elektroierīces, ir aktuāla problēma, kurai elektroenerģijas patērētāji pagaidām vēl nepievērš pietiekamu uzmanību. Uztraucas, ka daudzās pašvaldībās trūkst kvalificētu, tehniski izglītotu speciālistu, kas būtu lietas kursā par elektroenerģijas izmantošanas prasībām un būtu atbildīgi par to ievērošanu. Šī problēma saasinājas arī janvāra sākumā notikušās vētras laikā, kad daudzviet elektrolīnijās bija bojājumi, kurus būtu bijis iespējams novērst daudz ātrāk, ja pašvaldībās būtu attiecīgie speciālisti, kas varētu analizēt situāciju uz vietām un palīdzēt koordinēt traucējumu novēršanu.

Sagatavoja L.Kirillova
(Publikācijā izmantoti materiāli no žurnāla «Praktiskais Latvietis»)

Kā radās SALVETES

Senajā Grieķijā apmēram pirms 3500 gadiem bija pieņemts, ka ēšanas laikā vergs vai kalps noslauka savam saimniekam lūpas ar viēģes lapu. Varētu teikt – tā radās salvete. Lai gan pirmās istās salvetes (tikai ļoti lielas) sāka lietot senajā Romā apmēram pirms 2000 gadiem. Ievērojamāko ļaužu mājās tās tika šūtas no auduma un izrotātas ar saimnieka iniciāļiem. Tā kā cilvēki tajā laikā (un vēl ilgi pēc tam) ēda ar pirkstiem, bija nepieciešams kaut kur noslaucīt rokas. Roma bija slavēta ar savu dzirotprasmu. Tieši, pateicoties daudzajām dzirēm un viesībām, salvešu lietošana Romā ieguva plašu popularitāti un kļuva ne tikai par nepieciešamību, bet arī modi.

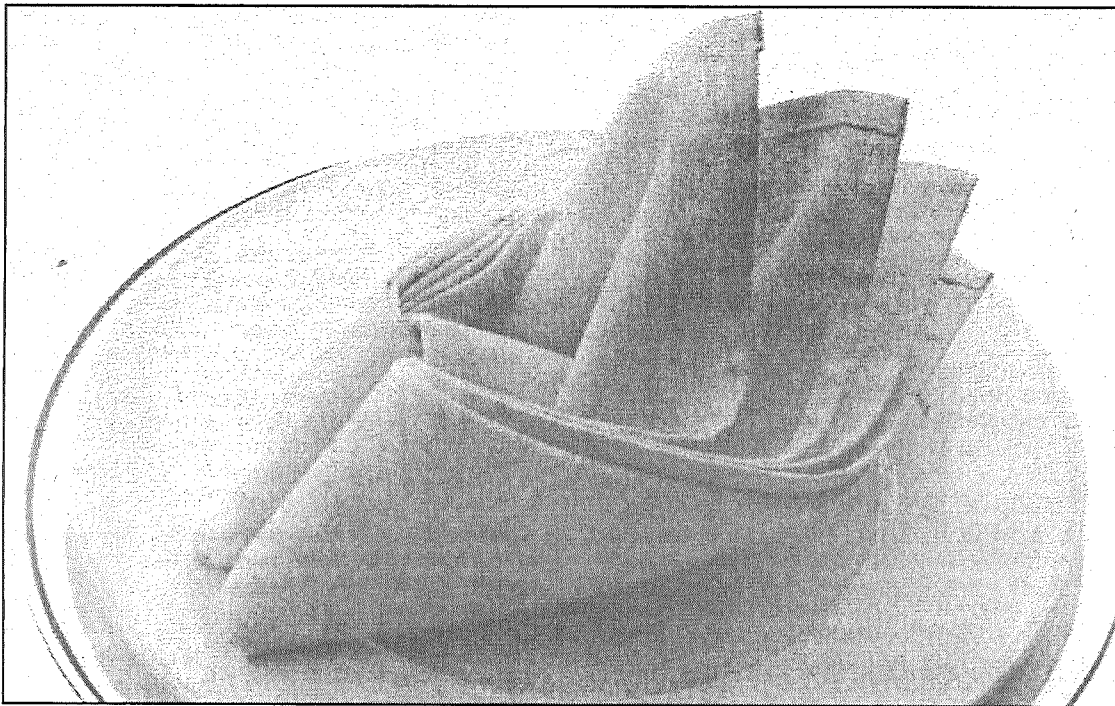
Tā kā salvetes bija skaisti izšūtas un nereti viesiem ļoti iepatikās, viņi tās pēc viesībām ņēma līdzi uz mājām. Tad viesiem tika piedāvāts, lai uz dzirēm tie ņemtu līdzi savējās. Šis priekšlikums, protams, nerada atsaucību, daudzi atteicās to pildīt, jo, zinot to, ka dzīres ilgst līdz pat rītam un arī reibums sit augstu vilni, viņi baidījās vakara gaitā šo dārgumu – salveti – kaut kur pazaudēt. Lai vai kā, tā nebija liela bēda, tāpēc ka pirkstus un muti bija gluži pieņemami noslaucīt galdauta stūrī.

Mutes slaucīšana galdautā tika piekopta arī viduslaikos. Ap 13. gs. sāka izmantot diviešveidīgas salvetes, kuras tika piekarinātas attiecīgajā telpā pie sienas un bija paredzētas koplietošanai. Pēc tam ar šiem diviešiem – salvetēm tika pārklātas ēdiena paliekas. Jūs

- ✓ Salvete domāta, lai tajā vieglitēm noslaucītu lūpas, pirms sāk runāt, pirms dzer no glāzes.
- ✓ Salveti, kas ielikta klēpī, lūpu slaucīšanai neizmanto.
- ✓ Lūpu slaucīšanai parasti izmanto salvetes iekšpusi. Pēc lietošanas tā nav saburzāma un nometama, kur pagadās, bet gan salokāma ar izmantoto pusi uz iekšu.
- ✓ Ja restorānā salvete nokrīt zemē, jāpasauc viesmīlis, lai viņš atnestu jaunu, nevis pašam tā jāpaceļ.
- ✓ Papīra salvetes parasti neizmanto, ja uz galda ir porcelāna trauki.
- ✓ Ja kafējnicā galda piederumi ietīti salvetē, šo salveti neizmanto lūpu slaucīšanai.

teiksiet: «Fui! Tas ir tik nehygiēniski, tik netīrīgi!» Un jums būs pilnīga taisnība, taču der atcerēties, ka netīrīgi tas ir tikai mūsdienai izpratnē. 13. gs. tā bija visnormālākā, visparastākā tīrības izpausme. Ēdiens taču ir jāapsēdz!

Lai arī pirmie ēdamrīki parādījās jau 11. gs. Itālijā (Toskānā), līdz pat 14. gs. tie bija reti lietota parādība. Vēl 1611. gadā, kad angļu ceļotājs Tomass Korietis, atgriezies no ceļojuma pa Itāliju, atveda sev līdzi dažādus ēdamrīkus un centās savos laika biedros radīt par tiem interesi, cilvēki viņu uzskatīja par dīvaini. Interesanti, ka angļu garīdznieki šajā laikā uzsvēra: «Dievs radījis cilvēkam

pirkstus, lai viņš ar tiem varētu likt sev mutē ēdienu. Tikai pirksti ir tā cienīgi, lai ar tiem skartu Dieva dotu barību. Ēdamrīki ir pārtikas apgānīšana.» Ja kādam nelaimīgajam gadījās nomirt neilgi pēc tam, kad tas bija ēdis, izmantojot ēdamrīkus, cilvēki uzskatīja, ka nelaime piemeklējusi viņu tieši šī iemesla dēļ.

18. gs. sākumā vienas un tās pašas salvetes tika izmantotas gan roku, gan mutes slaucīšanai. Kādam acimredzot reiz apņika mazgāt lielās un netīrās salvetes, tādēļ ieviesās paradums – pirms slaucīt pirkstus salvetē, nobraucīt tos gar maizes rīku. Salvetes tādējādi ilgāk saglabājās tīras.

Par dekoratīvu galda klāšanas piedevu salvete kļuva tikai tad, kad cilvēki pievērsās ēdamrīku iz-

mantošanai un kad 18. gs. tika atklāts porcelāna ražošanas noslēpums. Sākot ar šo laiku, galda klāšanas kultūra kļuva daudz izsmalcinātāka. Jo vairāk ļaudis izmantoja ēdamrīkus, jo mazākas un dekoratīvākas kļuva salvetes. Aizvien sarežģītāki un interesantāki kļuva to locījumi. Dažus šīs jomas virtuozus pat sāka dēvēt par māksliniekiem, piemēram, karaļa Kārļa II šefpavārs varējis izlocīt 26 atšķirīgos veidos. Katrs viņa locījums bijis īsts mākslas darbs.

Savukārt karalienes Elizabetes laikā bijusi mode salveti likt nevis uz galda vai klēpī, bet gan ap kaklu, lai pasargātu smalkās, krūkotās un grūti tīrāmās apkakles, lai tās nekļūtu netīras jau pirmā ēdiena laikā. Jāpiebilst, ka mūsdienas sal-

vetes likšana ap kaklu ēdājiem, izņemot mazus bērnus, kam tā ir dzīves nepieciešamība, tiek uzskatīta par sliktu toni.

Mūsdienās salvešu lietošanā, locīšanā, etiķetē jau izstrādājies jo plašs noteikumu «kodekss». Turklāt mūsdienai nevainojamā higiēnas izpratne prasa, lai viss, kam restorānā vai kafējnicā pieskaras apmeklētāju pirksti, būtu sterils. Šī iemesla dēļ 20. gs. otrajā pusē īpaši populāras kļuva papīra salvetes, lielā mērā izkonkurējot savas auduma priekšteces.

Tiesa, papīra salvetēm ir arī savi trūkumi, proti, no tām parasti netiek locītas tik dekoratīvas kompozīcijas kā no auduma salvetēm. Papīra salvetes visbiežāk mēdz novietot blakus šķīvim vai salikt kopējā trauciņā.

Brauks uz konferenci par kultūras namu nozīmi Latvijas kultūrvidē

Preiļu rajona pašvaldību kultūras namu un kultūras centru speciālisti 2. un 3. februārī piedalīsies Rīgā notiekošajā starptautiskā konferencē «Laikmetīgs kultūras nams – nozīmīgs elements Latvijas kultūrvidē». Kā pastāstīja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka, konferencē gaidāma arī Latvijas Republikas kultūras ministres Helēnas Demakovas uzstāšanās, bet Kultūras ministrijas valsts sekretārs Daniels Pavļuts runās par kultūrpolitikas līdzsvarotas attīstības modeli. Kā šīs lietas tiek risinātas citās valstīs, stāstīs Igaunijas un Lietuvas pārstāvji, lekciju tēma – Kultūras namu vieta Igaunijas un Lietuvas kultūrpolitikā, ar ko iepazīstinās Igaunijas kultūras ministra padomnieks tautas mākslas jautājumos Eino Pedaniks un Lietuvas Tautas kultūras centra direktors Juozas Mikutavičius. Norvēģijas pārstāvji iepazīstinās ar kultūras institūciju sadarbības modeļiem Skandināvijā.

Kā uzsvēra E. Brovacka, konferences vērtīgākā darba daļa būs darbs grupās, kur tiks runāts par tādām lietām kā kultūras darbinieku mobilitāte, kultūras institūciju stratēģija, kultūras un biznesa, kultūras institūcijas un sabiedriskās attiecības. Turpinājumā paredzētas diskusijas par kultūras institūciju modeļiem Latvijas apstākļos, darbību šodien un turpmāk, par Eiropas Savienības strukturfundus piedāvājumu. Pieredzē par kultūras un tūrisma sfēras savstarpēju mijiedarbību dalīsies Vidzemes tūrisma asociācijas pārstāvji.

Valsts mērķdotācija rajonam šogad nav samazināta

Preiļu rajona padomes kārtējai sēdei apstiprināšanai sagatavots valsts mērķdotāciju sadalījums pašvaldību tautas mākslas kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātājam iemaksām. Zināms, ka šogad šim mērķim valstī piešķirti 349 874 lati, bet Preiļu rajonam kopumā 9663 lati, kas ir par gandrīz 100 latiem vairāk nekā 2004. gadā. Šī piemaksu summa tiks sadalīta uz 7,7 tautas mākslas kolektīvu vadītāju slodzēm.

Jauniešu pūtēju orķestris koncertturnejā apmeklēs četrus Francijas reģionus

«Novadnieks» jau informēja, ka Preiļu novada kultūras centra un Preiļu mūzikas un mākslas skolas jauniešu pūtēju orķestris no 16. līdz 30. aprīlim ielūgts ciemos uz Franciju. Pašlaik jau ir zināms ceļojuma maršruts. Kolektīvs apmeklēs un ar koncertiem uzstāsies vairākos šīs dienviņu valsts reģionos – Burgundijā, Normandijā, kā arī Parīzē. Braucienu organizē franču koru asociācija «Aiga» un tās prezidents Bruno Davio.

Kā pastāstīja Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktors Alberts Vucāns, muzikālo kolektīvu sadarbība ir abpusēja – franču orķestris gatavojas atbildes vizītē uz Preiļiem. Zināmi arī datumi, kad muzikantus no Francijas uzņems Preiļos, — no 12. līdz 23. jūlijam. Kolektīvam paredzēti četri koncerti Latgalē.

Februārī sāksies «sadanči»

Februārī sāksies rajona dažādu paaudžu deju kolektīvu sadancošanās. 12. februārī Preiļu kultūras namā apgūto programmu rādīs pieci vidējās paaudzes deju kolektīvi, bet 19. martā visu, kas apgūts laikā kopš iepriekšējiem dziesmu un deju svētkiem saviem partneriem un draugiem rādīs rajona jauniešu deju kolektīvi. Šādi «sadanči» tradicionāli tiek rīkoti starpposmos starp lielajiem dziesmu svētkiem.

Kārtējā seminārā apmeklēs jaunizveidoto Riebiņu novadu

Šogad Preiļu rajona pašvaldību kultūras darbinieki turpina tradīciju rīkot izbraukuma seminārus. Pirmais no tiem paredzēts jau 25. janvārī, kad kultūras darbinieki dosies uz Riebiņiem, lai iepazītos ar kultūras nama aktivitātēm un uzzinātu, kā darbs Riebiņu novadā tiks organizēts turpmāk.

Bez tam semināra laikā tiks analizēts visu kultūras un tautas namu veikums pagājušajā gadā, jo pašlaik tiek iesniegtas statistikas ziņas.

Sagatavoja L. Kirillova

IZSTĀDE

Tautas mākslas nozare – rokdarbi dievnamiem

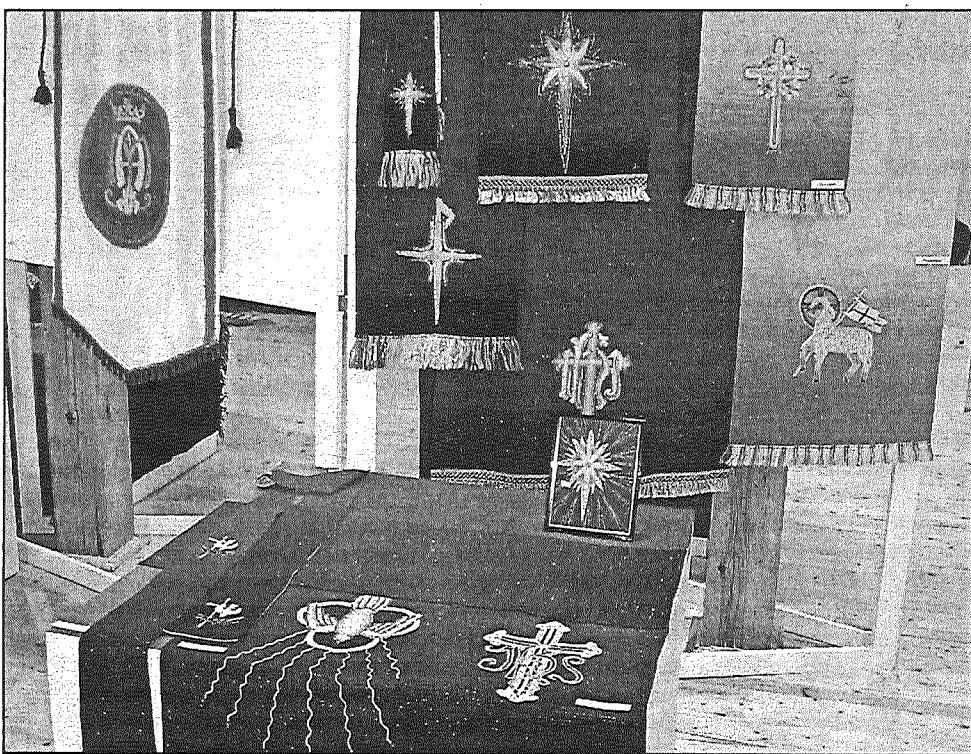

● Gleznu ar Svētā vakarēdiena ainu Ārija Cekule darinājusi neparastā tehnikā – ar krustdūrieniem. Gada laikā metru platajā un pusmetru augstajā gleznā iesūti 14 000 krustiņu.

Latgales mākslas un amatniecības centrā Līvānos patlaban skatāma kāda izstāde, kuras eksponāti kalpo nevis sadzīvei vai laicīgo telpu izdaiļošanai, bet gan Dieva godam celto svētnīcu rotāšanai. Izstādes nosaukums «Altāra paramenti evaņģēliski luteriskā baznīcā» nezinātajam gan atklāj, ka tā saistīta ar luterānismu, bet vārds «paramenti» lielākajai daļai neko neizsaka.

Agrākos laikos visi svētnīcu piederumi un audumi apzīmēti ar vārdu «paraments», bet tagad šajā grupā ietilpst altāra galda lina pārklājs, altāra, kanceles un pulsta liturģiskie priekšpārklāji, kā arī altāra aizkari un Bībeles grāmatzīme, sakramentālās lina drānas un vāki, kur tos uzglabā. Daļa no tiem arī aplūkojami izstādē.

Tekstiliju autore ir Tautas daiļamata meistare Ārija Cekule no Carnikavas. Viņa izgatavojusi – vispirms izaudusi, bet pēc tam izšuvusi – altāra priekšpuses un kanceles pārklājus. Tie ir dažādās liturģiskās krāsās, ko var mainīt atbilstoši baznīcas gada kalendāram. Pārklājos iestrādāti simboli: krusts, vainags, liliņa, roze un citi. Luterāņu baznīcā stingri ievēro krāsu lietošanas kārtību. Izstādē redzami tekstiliju komplekti atbilst dažādiem periodiem baznīcas gada laikā. Violetā tiek lietota Adventa un ciešanu laikā, sarkanā stāsta par uzticību un kalpošanu Dievam, baltā

● Līdz šim izstādēs maz iepazīstama tautas mākslas nozare – tekstilijas un rokdarbi dievnamiem – aplūkojama Latgales amatniecības un mākslas centrā Līvānos.

Foto: M. Rukosujevs

simbolizē nevainību, vareņību un svētumu. Sava nozīme ir arī citām krāsām. Komplektā ar pārklājiem izgatavotas arī stolas – lentas, ko valkā virs mācītāja baltā amata tērpa.

Ierasts, ka, pavadot aizgājēju, pāri zārkam tiek uzklāta tautiska sega kā pēdējais milestības un pateicības apliecinājums. Tautas daiļamata meistars darbu izstādē redzami speciāli zārku pārklāji, kas ieturēti tumšos toņos, ar krustu virsū.

Izstādē skatāms arī austa kanceles aizmugurējais aizkars, standarts (baznīcas karogs). Skatītājiem ir iespēja apjūsmot deviņus darbu

komplektus, no kuriem piecus amatniece dāvinājusi savai – Carnikavas draudzei.

Izstādei pievienotajos materiālos lasāms, ka Ārija Cekule baznīcas paramentu gatavošanai pievērsusies pēc vietējās draudzes mācītāja ierosmes, kurš bija iecerējis draudzi iepriecināt ar skaistām altārsēgām un jautājis, vai kāds no draudzes locekļiem neprot izšūt. Tagad Carnikavas draudze ieguvusi skaistākās altārsēgas.

Ārija Cekule ilgu gadu strādājusi par audēju «Daiļradē». Iespējams, ka no viņas darbiem kaut kas ir ienācis katrā mājā, jo savulaik strādājusi arī spoguļu rūpnīcā

par eglīšu mantiņu apgleznotāju.

Izstāde ir unikāla, bet vienlaikus vedina uz domām par to, vai šādā veidā būtu apskatāmi arī mūsdienu keramikā, pinēju, stikla pūtēju, metālkalēju, kokgriezēju, galdnieku darbi, kas gatavoti savu draudžu dievnamiem ar nolūku tos izdaiļot. Vai arī tikai iepriekšējo paaudžu amatniekiem tas bija ļoti liels gods – izstrādājuma izmantošana baznīcas vajadzībām, bet mūsdienu amatnieki kalpo vien viņa augstībai – biznesam?

L. Rancāne

ĢIMENE

Joprojām mīloši uz zelta sliekšņa

Pēc nedēļas, 29. janvārī, Līvānos, kādā privātmājā Vidzemes ielā atkal skanēs «rūgts», un sirmāis līgavainis nomutēs savu pietvikušo sieviņu par prieku pašiem tuvākajiem cilvēkiem, kas būs ieradušies uz TEKLAS un FRANČA ZNUTIŅU zelta kāzām.

● Joprojām mīloši savu zelta kāzu priekšvakarā – Tekla un Francis Znutiņi. Foto: M.Rukosujevs

Tāpat kā daudziem viņu paaudzes cilvēkiem, arī šim pārim bērnība un jaunība malta vēstures griežos, bet 1949. gada 25. marts atmiņā kā ar cirvi iecirsts. Šajā dienā abi Vanagu ciema jaunieši, kuri bija pazīstami jau no 1920. un 30. gadiem, — astoņpadsmitgadīgais Francis un sešpadsmitgadīgā Tekla kopā ar vecākiem tika izvesti uz Sibīriju. Teklas tēvs bija aresēts jau pirms tam. Viņu apvainoja mežabrāļu atbalstīšanā. Pirms kāda laika mājās bija ielauzušies svešinieki, kas uzdevās par mežabrāļiem, kā vēlāk izrādījās, — pārgērbušies milīči, lai cilvēkus, tā sakot, pakertu uz ēsmas. Mājīnieki neiedrošinājās pretoties bruņotajiem vīriem, deva ēst un dzert, kā viņi prasīja. Pēc tam ģimene tika apvainota par neziņošanu varas orgāniem un mežabrāļu atbalstīšanu. Kaut arī ciema priekšnieks bija brīdinājis Teklas māti par to, ka ģimene ir izvedamo sarakstā, māte nemēģināja bēgļot, jo nezināja, kur ziemas laikā likties ar četriem maziem bērniem. Tekla bija vecākā.

Līdzīgi apvainojumi tika izvirzīti arī Franča tēvam un mātei. Toreiz gandrīz katrā mājās situācija bija līdzīga. Ģimenes nezināja, kas naktī daudzies pie durvīm un ar ieročiem rokās pieprasis ēdamo. Bruņotu vīru un draudu priekšā cilvēki bija bezspēcīgi. Tā notika arī Franča vecāku mājās.

Kad vilciens ar izvedamo cilvēku pilnajiem vagoniem ilgstoši stāvēja Līvānu dzelzceļa stacijā, Francim bija izdevība bēgt, ejot pēc dzera un ūdens. Bet es to nevarēju darīt, ja vagonā palika mana māte un tēvs, tagad saka veicams vīrs, un asaras piepilda sirmgalvja acis.

Toreiz vienā vilcienā Tekla un Francis devās pretī savai tālajai, skarbai, svešajai nākotnei Tomskas apgabalā Sibīrijā, kas viņus galu galā saveda kopā. Nedz jautru kāzu, nedz plaša ciemiņu pulka laulību reģistrācijas dienā nebija, vien vakariņu galds ar vecākiem un tuvākajiem kaimiņiem. Pa istam, baznīcā viņi salaulājās pēc atgriešanās mājās 1957. gadā. Viņi pārbauc visi — vecāki, brāļi un māsas, tikai jaunās ģimenes pirmdzimtā — mazā

meitiņa saslīma, neizturēja skarbos apstākļus un palika svešajā zemē. Tagad tajās vietās, kur latvieši pūlējās par izdzīvošanu, esot uzcelta pilsēta.

Runāšana par mīlestību ar zelta pāri lāgā neizdodas. Tiklīdz pa istam jāatbild uz jautājumu, kā tad īsti garajos gados līdz zelta kāzām gājis un kurš kuru pirmais un kāpēc noskatījies, stāstījums drīz vien atkal ievirzās par to, cik daudz un smagi strādāts. Dzīve ir pagājusi kā liels, grūts darbs ar īsiem atpūtas brīžiem. Strādāt gribētos arī tagad, saka Francis, un brīnās, ka spēka par maz. Viņa rokām vienmēr klausījusi dažāda tehnika. Sibīrijas kolhozā ar savu prasni ātri vien iemantojis cietni, labi nopelnījis. Labība tur augusi varena, tikai nespējusi novākt. Maize tā arī palikusi uz tūkiem un sapuvusi. Kad braucis uz mājām Latvijā, bijuši sapelnīti graudi — astoņas tonnas. Līdzīgu paņemt nevarēja. Aužas nācies par lētu cenu pārdot zirgu barībai, bet kviešu graudus nevienam nepircis. Par labu darbu izpelnījies godu piedalīties Vissavienības tautsaimniecības sasniegumu izstādē Maskavā. Šie iespaidi joprojām spilgti glabājas atmiņā. Par centīgu darbu arī Latvijā kolhozos Rauniešu un Sutru apkārtnē sapelnīta vesela kaudze goda rakstu.

Ģimenes ligzda iekārtota četras reizes. Pirmo māju, kā arī lopus jaunā ģimene nopirka Sibīrijā. Pēc atgriešanās Latvijā iekārtojās otrā. Tā nojaukta un nostumta lielajā lauku meliorācijas kampaņā. Pēc tam nopirkta cīta māja, bet pēdējos gados trūcis spēka zemes apsaimniekošanai. Tāpēc Znutiņu ģimene pirms četriem gadiem pār-

cēlās uz Līvāniem, uz māju, kuru savulaik bija nopirkuši dēlam.

Ari Teklas mūžs ir ritējis vienā darbā. Strādīguma dēļ Francis viņu arī bija noskatījis. Pie pašreizējās mājas ir savs zemes gabaliņš, kā arī vasarnīca aiz pilsētas robežām, tāpēc abi dzīvesbiedri joprojām dzīvo ierastajā lauku darbu ritmā.

Mūžā nav lielākas traģēdijas par to, kā vecākiem smiltainē guldīt savu bērnu. Znutiņu ģimenei to nācās piedzīvot otrreiz. Trīspadsmit gadi aizritējuši kopš tiem Ziemassvētkiem, kad melna bēda ienāca viņu mājās. Neskaidros apstākļos gāja bojā dēls Valdis, trīs dienu laikā padarot sirmu galvu savam tēvam un atstājot neizaudzinātu savu dēlu Aigaru. Pēc dažiem gadiem dzīve sagādāja vēl vienu triecienu, jo sirds slimības rezultātā mūžībā aizgāja znots, meitas Vijas vīrs. Bez tēva palika divas meitiņas.

Meita strādā pilsētas domē, ir grāmatvede. Viena no mazmeitām studē, otra mācās vidusskolā. Mazdēls ar māti tagad dzīvojošs Ādažos. Vecvecāki priecājas par saviem mazbērniem, gaida viņus ciemos. Meitenes iegriežas bieži, piesolās palīdzēt mājas sakopšanā, bet Tekla to labprāt dara arī pati.

Bijušas melnās, bijušas arī gaišās dienas. Par melnajām, par tām, kad trūka maizes, jo Sibīrijā Teklas lielajai ģimenei ar izsniegto puskukuli nepietika un bija jādzīvo badā, vairs negriboties runāt, atmiņām punktu pieliek Teklas kundze. Dzīvi nenodzīvot arī bez ķildām. Bet ar savām problēmām tikām pašī galā, viņa rezumē, palīdzība no malas nav bijusi vajadzīga. Taču tās tādas mazsvarīgas

● Tekla un Francis Znutiņi, — jauni, skaisti, mīloši un laimīgi savā pirmajā kopdzīves gadā. Šī fotogrāfija ievada Znutiņu ģimenes albumu.

lietas. Galvenais, ka vīrs bijis uzticīgs. Nevajadzējis bārties par to, ka milējot kādu citu.

Pirms atvēršanās sarunā nedaudz pieskaramies arī tam, kā noritēs zelta kāzu diena. Abi «jaunie» nolēmuši doties uz baznīcu, pateikties Dievam par kopīgi nodzīvotajiem gadiem un izlūgties žēlastību turpmākajiem. Cienasta galds, pie kura tiks lūgti arī viesi, būs klāts vienā no pilsētas kafejnīcām. Teklas kundze ar tikpat lielu uztraukumu kā jauna līgava izrāda štātes goda dienai — avengeštos toņos ieturēto grezno tēru un uztraucas par vīra uzvalkiem, — kuru no daudzajiem gērbt? Laikam tomēr gaišo, sinepju krāsas, kā abi jau nolēmuši, jo tie tumšie, pilsētnieka vieglumā dzīvojoši, pēdējos gados kļuvuši nedaudz par šauriem.

Ap abiem laulātajiem viņas nebeidzams savstarpējs mīlums, viņiem vien uztverams starojošs gaišums, un gadi klusējot atkāpjas.

L.Rancāne

Kā pareizi gludināt?

✓ Pirms ieslēdzat gludekli, sameklējiet pie apģērba gabala piestiprināto birku, uz kuras ir norāde par šā izstrādājuma gludināšanas temperatūru.

✓ Ja gludina daudz dažādu drēbju, nosakiet kārtību, kādā strādāsiet. Vispirms gludināšanai atlieciet vieglos sintētiskos audumus, kurus gludina ar gludekli, kurš nav karstāks par 100-110°C. Pēc tam, kāpinot gludekļa karstumu, pārejiet pie zīda, vilnas, kokvilnas un lina izstrādājumiem. Lins jāgludina ar maksimālo karstumu, turklāt mitrinot.

✓ Dabīgais zīds jāgludina bez ūdens izmantošanas, jo tas var radīt traipus un sagumzījumus. Lai zīds nespīdētu, gludiniet no kreisās puses. Vislabāk caur sausu kokvilnas drānu. Ja spīdums tomēr ir parādījies, to var novērst, pārberzējot ar etiķi iemērktu lupatiņu.

✓ Vilnas auduma izstrādājumus arī gludina no kreisās puses, taču caur mitru kokvilnas drānu.

✓ Vilnas trikotāžu vajag tvaicēt, tas ir, gludekli stipri nespiežot un nebidot, tvaicēšanas režīmā gludekli jācilā un viegli jāpārvieto pār divām trim kārtām saliktu virs trikotāžas uzklātu marli. Šādi rīkojoties, var sakārtot adījuma formu, to paplatināt vai pagarināt.

✓ Mohēras, angoras vai citu garšpavainu trikotāžu vispār nedrīkst gludināt ar gludekli. Tādi adījumi jāzāvē uz vairākkārt salocīta palaga, bet, ja grib ātrāk izzāvēt, tad jāzāklāj uz frotē dvieļa, pēc tam jāsarullē un ar spēku jāspiež uz tā. Dvieļi jāmaina.

✓ Lai gludinot nesaburzītu jau izgludināto daļu, vajag sākt ar sīkako detaļu izgludināšanu, pēc tam pāriet pie plašākajiem laukumiem.

✓ Viriešu krekļiem vispirms izgludina apkakli no kreisās puses, tad tās labo pusi, sākot no stūriem uz vidu. Pēc tam gludina atlokus, aproces, kabatas, tad piedurknes un beigās mugurdaļu un priekšdaļu (no kreisās puses).

✓ Ja apģērbam ir odere (kleitām, svārkiem, žaketēm, arī biksēm), tad vispirms izgludina oleri.

Mēru un svaru salīdzinājums

Virtuvē ļoti nepieciešami nelieli virtuves svāriņi. Taču ne visām saimniecībām tādi ir, bet, ja arī ir, ne vienmēr tos izmantojam. Visbiežāk gan, gatavojot ēdienu, produktus mērām pēc acumēra, bet dažkārt palīgā ņemam glāzi, karoti un tējkaroti. Cik tad produktu aptuveni sver šādās mēra vienībās?

Glāze (250 cm³, gramos)

Sāls	300
Piens	250
Salds krējums	250
Skābs krējums	250
Augu eļļa	240
Rīsi	240
Grūbas	230
Pupiņas	220
Tomātu biezenis	220
Manna	200
Milti	200
Kartupeļu milti	180
Zirņi	200
Miežu putraini	180
Rīvmaize	150

Ēdamkarotē (ar nelielu kaudzīti, gramos)

Sāls	30
Rīsi	30
Tomātu biezenis	25
Skābs krējums	25
Cukurs	25
Manna	25
Milti	25
Citronskābe	25
Miežu putraini	20
Kartupeļu milti	20
Zelatīns	15

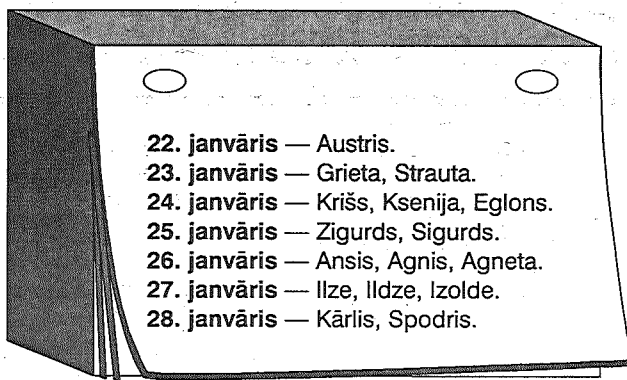
Tējkarotē (gramos)

Sāls	15
Cukurs	10
Zelatīns	5
Ievārijums	20
Kafija, malta	8
Kakao	10
Milti	10

Dārzeni (1 gab., gramos)

Kartupelis vidēja lieluma	100
Burkāns	75
Tomāts	75
Gurķis	100
Ābols	100
Selerija	100
Pētersīlis	50
Sīpols	50-75
Kāpostu galviņa	1500

APSVEIKUMS, INFORMĀCIJA

22. janvāris — Austris.
23. janvāris — Grieta, Strauta.
24. janvāris — Krišs, Ksenija, Eglons.
25. janvāris — Zigurds, Sigurds.
26. janvāris — Ansis, Agnis, Agneta.
27. janvāris — Ilze, Ildze, Izolde.
28. janvāris — Kārlis, Spodris.

Audz laimīgs, mazais!

Riebiņu novada iedzīvotājas Svetlanas Maslobojevas dēlens pasaulē nāca 13. janvārī. Laimīgā māmiņa atzina, ka skaitlis trīspadsmit viņu nemaz neuztrauc, jo viņu ģimenē tas ienesis prieku. Divām māsiņām – piegadīgajai Viktorijai un trīsgadīgajai Jūlijai tagad pievienojies brālītis. Tikko dzimusī Jūlija kopā ar māmiņu bija redzama «Novadniekā» 2002. gada martā. Par

dēla piedzimšanu lepns jūtas arī tētis Jevģenijs un dzimtu vecākie pārstāvji – vectētiņš Jāzeps un divas vecvecmāmiņas Jekaterina un Jadvīga. Vecāki savu dēlu nosaukuši par Nikolaju.

Ģimenes jaunāko atvasīti paredzēts kristīt pēc vecticībnieku tradīcijām. Nikolajs jau dzemdību nodaļā varēja lepoties ar ģimenes draugu un radnieku uzmanību, saņemot pirmās rotallietas, bet māmiņa – ziedus.

Sievietes var dzemdēt bez sāpēm

Dzemdību atsāpīnāšana ir jauns pakalpojumu veids, ko topošajām māmiņām piedāvā Preiļu dzemdību nodaļa. Kā informēja nodaļas ārste ginekoloģe Svetlana Morozova, janvārī jau notikušas vienas dzemdības ar atsāpīnāšanu. Topošā māmiņa pati bija izteikusi vēlēšanos izmantot atsāpīnāšanas metodi, kā tas notiek citās Latvijas dzemdību nodaļās. Arī agrāk dažas dzemdētājas bija izvēlējušās atsāpīnāšanas metodi, taču dzemdību laikā medicīniska rakstura rādītāju dēļ viņām ir nācies veikt ķeizargriezienu. Pēc veiksmīgajām dzemdībām jaunā māmiņa mediķiem bija atzinusi, ka šo metodi, droši vien, izvēlētos arī citas sievietes, taču viņām nav informācijas nedz par šo metodi, nedz arī par to, ka tā pieejama Preiļu dzemdību nodaļā.

Laikrakstam «Novadnieks» Svetlana Morozova pastāstīja, ka dzemdības, lietojot atsāpīnāšanas līdzekļus, notiek bez sāpēm, sieviete visu laiku ir pie saunas, spēj kustēties, uztur kontaktus ar apkārtējiem. Pie dzemdētājas uzturas anesteziologs. Izjūtas ar atsāpīnāšanu notiekošo dzemdību laikā atšķiras no ķeizargriezienu, kura laikā puse no sievietes ķermeņa tiek padarīta pilnīgi nejūtīga.

Pakalpojums maksā 120 latus, nauda jāsamaksā slimnīcas kasē. Dzemdības notiek nodaļā uz vietas, nevis operāciju zālē.

L.Rancāne

Uzticēt bērnu auklītei

Līdz ar neatkarības atgūšanu Latvijā par pieņemamu un visnotaļ nodērogu atkal tiek atzīta auklītes profesija. 20. – 30. gadu smalkajās latviešu ģimenēs šāda cilvēka klātbūtne bija pat labais tonis. Tas nekas, ka māmiņa nestrādāja. Padomju laikos šī «buržuāzijas palieka» oficiālā līmenī tika izskausta, jo padomju sievietei bija vienai jātiec ar visu galā. Valsts radīja bērnu dārzus un pat zidaiņu uzraudzības iestādes, ko sauca par siltēm. Ja nebija vecmāmiņu vai kādas citas radnieces, tad ģimenei nekas neatlika kā uz lielāko dienas daļu nodot bērnu valsts gādībā. Teikt, ka šādu aukļu vispār nebija, būtu nepareizi. Bija cilvēki, kas neoficiāli maksāja kundzītēm, lai tās pieskata viņu bērnus. Ar likumu jau tas nebija aizliegts.

Tad nāca neatkarība. Pirmās jaunās meitenes no Latvi-

jas devās strādāt par auklītēm uz Eiropu un Ameriku, un ieguva pirmo starptautisko pieredzi, vispirms jau labi apgūstot svešvalodas. Radās firmas, kas, organizējot šādus braucienus, arī labi nopelnīja. Nebūt ne vieglā ekonomiskā situācija arī Latvijas māmiņām lika agri atgriezties darbā un meklēt kādu, kas rūpētos par mazuli. Tad atklājās, ka tikt bērnu dārzā nebūt nav tik viegli, un atkal bija jādomā, kam atstāt savu lolojumu.

Kādi jābūt perfektai auklītei, nekādos likumos nav definēti. To izvēlas pati ģimene, kas nolēmusi pieņemt šādu cilvēku. Auklītei jābūt ārkārtīgi jaukai, jo paliks ar manu vislielāko mīlumu, teikts kādā sludinājumā.

Ja man atļautu finansiālie apstākļi, es tāpat nekad neņemtu aukli, saka cita māmiņa. Ja jau varu atļauties mak-

sāt svešam, tad kāpēc pati nevaru sēdēt mājās? Kur ir garantija, ka aukle nebūs uz manu bērnu, varbūt pat iesitis? Droši vien ir arī labas auklītes, bet viņas vienai ir svešas un, iespējams, neiedziļināsies, kāpēc bērns raud. Vai viņam kas sāp, vai viņš tikai kašķējas.

Cik cilvēku, tik viedokļu. Nav tādas receptes, kas palīdzētu izvēlēties pašu labāko auklīti pasaulē. Turklāt arī cilvēka gaumes un prasības ir dažādas. Vienam patīku žiperīga, gados vecāka kundzīte, otram – jauna meitene. Taču, izvēloties auklīti, vajadzētu ievērot vairākus nosacījumus.

✓ Darba interviju ar potenciālo aukli vislabāk sarunāt pie viņas mājās. Vide, kādā šis cilvēks dzīvo, daudz par viņu liecina.

✓ Rekomendācijas vajadzētu ne tikai prasīt, bet arī piezvanīt kādam bijušajam

darba devējam. Ir nācies dzirdēt, cik skaistus vārdus par sevi sacer strādāt gribētāji.

✓ Pieņemot darbā aukli, noteikti palūgt viņai personu apliecinošu dokumentu, vislabāk pasi, un to nokopēt.

✓ Ļoti vērtīgas mantas labāk tomēr glabāt aiz atslēgas.

✓ Iepriekš stingri vienoties, kādi pienākumi auklītei būs jāpilda un par kādu samaksu. Cik un par ko tiks maksāts papildus.

✓ Auklīte no aģentūras vienmēr būs dārgāka. Bet vai labāka?

✓ Pēdējais un pats galvenais punkts noteikti ir – vai jūsu bērnam aukle patīk. Kā teica kāda mamma, — vislabākā rekomendācija auklītei ir tas, ka bērns katru reizi ar prieku viņu sagaida.

Saīsināti no «Rīgas Bals»

Kad gulbji neaizlido

Kad gulbji aizlido, tad trešā dienā sāk snigt, vēsta tautas ticējums. Tomēr šoziem gulbji par promlidošanu nemaz nav domājuši, un, piemēram, Papes ezeru pie Liepājas par piemērotu vietu ziemas pavadīšanai uzskata tūkstošiem gulbju. Bet nemaz nav jādodas tik tālu, lai redzētu, kā lepnie skaistuli pārcieš šī gada ziemu. Ūdenskrātuvi, kas atrodas Līvānu novadā, šosejas «Preiļi – Līvāni» malā, par gana labu vietu uzskata visa ģimene – divi sniegbalti vecāki un astoņi jaunie putni, kas nav vēl no-mainījuši savus pelēkos tērpus. Gulbji ērti jūtas pa pusei aizsalušajā ūdenskrātuvē. Kādā vējinātā dienā bija interesanti novērot, kā viņi pārvietojās pa ledu. Jaunulī soļoja rindā viens aiz otra, ik soli nedaudz paslidinoties. Uz ledus fona ar vēja uzbuzinātām spalvām izskatījās kā tādi pelēki briesmoniņi. Tuvojoties vaļējām ūdenim, nometās uz vēdera un, ar pleznām airējoties, šūca uz priekšu, līdz ar plunkšķi cits pēc cita iezvēlās ūdeni. Visam bariņam karsti kārojās uzināt, ko gan šie cilvēki ar tādu divvainu aparātu rokās krastmalā dara un, acīmredzot, jūtās vilušies, ka tas nemaz nav ēdams.

Ornitologi jau nereti izteikušies, ka gājputni siltās ziemās ziemo uz vietas, savā zemē. Taču nākas aizdomāties arī par to, vai tikai putni ar kaut kādiem viņiem piemītošajiem instinktiem nenojauta, ka pasauli šoziem satricinās dabas katastrofas un mierīgāk būtu tās pārļaut dzimtajās mājās.

L.Rancāne

Foto: M.Rukosujevs

HOROSKOPS NEDĒĻAI (24.01. - 30.01.)

Auns. Mazliet pieklususi veiksmē atgriezies ar jaunu sparū, darbus uzsāksiet lēnām, klusām, bet jau nedēļas otrajā pusē iedegsieties istā azartā. Jūs būsit kā lokomotīve — neviens jūs nespēs apturēt. Attiecībās ar pretējo dzimumu būsit tendēti saglabāt savu neatkarību.

Vērsis. Dzīves spars atgriezies, uz notikušo spēsiet paraudzīties no optimista pozīcijām, nākot klajā ar jaunām idejām. Jūsu noskaņojums nepaliks nepamanīts, gūsiet atbalstu no priekšniecības. Pretējais dzimums jūs lutinās, labprāt tērēs naudu jūsu dēļ. Liela nozīme būs skaistai videi, būsit dzīves labumu baudītājs.

Dvīņi. Darba būs pilnas rokas, nespēsiet ne acu pacelt. Aktīvā darbība cels jūsu pašapziņu, jutīsieties svarīgi un nozīmīgi, bieži vien spēsiet ietekmēt kādas lietas galaiznākumu. Ģimenē būsit centrs, ap kuru grozās notikumi, bieži vien jums nāksies uzņemties šķērjētiesneša lomu, risināt paaudžu konfliktus.

Vēzis. Nost ar maigumu un pakļaušanos apstākļiem! Šonedēļ jūs varat atjaunot savu pozīciju vai iekarot augstāku stāvokli sabiedrībā. Savu panākiet ar elkoņiem un noteiktību. Milas attiecībās esiet krēts, fantāziju piepildījums nav gaidāms, drīz iegūsiet skaidrību par savām un partnera jūtām.

Lauva. Jo būsit klusāks un apdomīgāks, jo lielākus panākumus un uzvaras gūsiet. Uzmanieties biznesa partneru neģodīgas var mulķīgas rīcības, kas var ietekmēt jūsu finansiālo stabilitāti. Īpaši uzmanieties darba ballīšu laikā, jo alkohols var atrāist pēķēšanas jūtas pret kādu kolēģi.

Jaunava. Karjerā un biznesā svīnēsiet spožas uzvaras un finansiālus ieguvumus. Spēsiet aizraut un iedvesmot citus darbam. Arī ikdienišķajās darbībās mācēsiet atrast prieku. Privātajā dzīvē būsit mierīgas, necinisieties un nepretosieties. Pieņemsiet esošo un izvairīsieties no ilūziju lološanas.

Svari. Lielākie panākumi saistīsies ar jūsu karjeru, profesiju, darbavietā var tikt uzticēti jauni pienākumi, kas saistīti ar citiem darba kolēģiem, viņu darba organizēšanu, apmācīšanu. Jums patiks izbraucieni kopā ar draugiem, sportiskas aktivitātes svaigā gaisā. Necietīsiet uzkrītošu koketēšanu.

Skorpions. Lai arī daudz strādsiet, tomēr jūsu darba augļi nebūs uzreiz redzami, varat saņemt aizrādījumus par nepadarītajiem darbiem. Attiecībās ar pretējo dzimumu šonedēļ daudz mācīsieties, gūsiet jaunas atziņas, kuras turpmāk noderēs. Viegli šķirsieties, ja nejutīsiet savas mīlestības piepildījumu.

Strēlnieks. Gribēsiet ceļot un ļauties savu sapņu piepildījumam, taču to var ierobežot naudas vai laika trūkums. Ja būs nauda, nepietīks laika, un otrādi. Mīlestībā vairāk ilūziju nekā piepildījuma, sirdslietu dēļ iespējamas skumjas, taču ne īstas sāpes. Spēsiet samierināties un cerēt.

Mežazis. Galvenais izaicinājums būs ķerties klāt jaunu mērķu īstenošanai, rast spēku un iespējas mainīt dzīvi. Jums tiks pierādīt sevi, apliecināt spējas ne tikai ar vārdiem, bet arī darbiem. Jūsu ieceres var nesaskanēt ar mīļotā dzīvesbiedra plāniem vai uzskatiem, tāpēc būs jāpūlas aizstāvēt un izskaidrot savu pozīciju.

Ūdensvīrs. Darbā būs grūti mobilizēties, ļausieties inercei. Taču tādēļ varat zaudēt modrību un kaitēt savai profesionālajai reputācijai. Daudz kas līksies bezjēdzīgs, taču nekādus jaunus mērķus arī neizvirzīsiet. Dzīvē ar otro pusīti drīzāk izpaudīsies kā mierīga sadzīvošana.

Zivis. Jo vairāk strādāsiet, jo vairāk būs darāmā. Tomēr līdztekus spēsiet ģenerēt jaunas idejas un plānus. Pret infimajām attiecībām izturēsieties kā pret spēli — bez īstas kaistes, drīzāk rotāšanās pēc. Gribēsiet patikt daudzām, īsti nekoncentrējoties uz vienu konkrētu cilvēku.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJUTĪBAS

MEISTARS

Paplašinot savu darbību Preiļos, būvmateriālu veikals «Meistars» aicina darbā:

- pārdevējus;
- kasieri;
- noliktavas pārzini;
- darba drošības inženieri.

CV un Motivācijas vēstuli iesniegt personīgi līdz 7. februārim Preiļos, Brīvības ielā 76, veikalā «Būvteks».
Sīkāka informācija pa tālruni: 5321295

Jersikas pagasta padome IZSLUDINA KONKURSU UZ LAUKU ATTĪSTĪBAS SPECIĀLISTA VIETU.

Prasības:

- ◆ augstākā izglītība lauksaimniecības specialitātē;
 - ◆ pamatzināšanas darbā ar datoru.
- Pieteikties rakstiski Jersikas pagasta padomē līdz 31.01.2005.
Tālruni: 9550782, 53-46340.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas

Preiļu filiāle piedāvā
✓ kredītus pret nekustamo īpašuma ķīlu.
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana)
kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.

LOGU ServisaCentrs

atlaides līdz 30% līdz 28. februārim
pvc logiem

Kompetence Kvalitāte Garantija

Jēkabpili
www.lscr.lvViestura ielā 12,
52 34544
mob. 61 88133

Viļānu 41. arodividusskola aicina
apgūt akreditētu tālākizglītības programmu
ELEKTROMONTIERIS.

Mācību ilgums 5 mēneši.
Izdevīgs mācību režīms.

Izsniedzamais izglītības dokuments —
otrā profesionālās
kvalifikācijas līmeņa apliecība.

Pieteikšanās pa tālr. 4662150,
fakss 4662126.

Preiļu virsmežniecība
IZSLUDINA KONKURSU
uz vakantu Līvānu
mežniecības mežsarga amatu.

Pretendentus, kuri atbilst
Valsts civildienesta likuma 7. panta
prasībām, lūdzam pieteikties
20 dienu laikā no sludinājuma
publicēšanas laikrakstā «Latvijas
Vēstnesis» Preiļu virsmežniecībā —
Jersikas pagasta «Kaijās».
Tālr. uzziņām 53-81782, 6806370.

PLASTIKĀTA LOGI par
supercenu līdz 30.01.05.

Preiļos, Raiņa bulv. 7a.
Tālr. 5321411.

Vajadzīgi LENTZĀGA
OPERATORI gateri.
Tālr. 9104660.

PĒRK
mežus, cirsmas, vējgāzes.

Tālr. 6162288.

PIEDĀVĀ DARBU
Anglijā un Īrijā.
Dažādās specialitātēs
(var bez angļu valodas zināšanām)
Ātra izbraukšana
SIA «Regus».
Licence nr. 27, nr. 73
Tālr. Jēkabpilī 5223555, Rīgā 7226607

22. janvārī Preiļu tirgū būs
nopērkami ĀBOLI no Pūres.
Tālr. 6345052.

SIA «Piebalgas Tekstils» pret vilnu (mazgātu) un par
naudu realizēs segas, aizkarus, dzijas. 25. janvārī Galēnos
9.00, Stabulniekos 10.00, Smelteros 11.00, Priekules 12.00,
Rudzātos 12.30, Rožupē 13.30, Vanagos 14.00, Sutros
15.00, Līčos 15.30, 26. janvārī Rušonā 8.30, Aglonā 9.00,
Saleniekos 12.00, Ārdavā 13.00, Pelēcos 13.30, Arendolē
14.00, Upmalā 14.30, Vārkavā 15.00. Tālr. 6241410.

Firma meklē izremontētas telpas
veikalam Preiļu un Līvānu centrā.

Vēlams pirmais stāvs, platība 60-80 m².
Tālr. 9505289, 7971178 darba laikā.

PĒRK: mežus, cirsmas, zāgļņus,
finierklučus, papīrmalku.
VEIC mežizstrādes pakalpojumus:
zāģēšanu, izvešanu.
Tālr. 9420319, 9479775.

Pārdod auto

AUDI 1990.g., 1,8, sarkana, par 1450 EUR. Tālr. 9351778;

AUDI 100 2.2 inžektors, TA uz gadu. Tālr. 6587326;
AUDI 100, 1989.g., 2,3 gāze - benzīns, tumši zila,
daudz ekstru, tehniskā kārtībā. Tālr. 6441203,
6172113;

VAZ-2106, 1986.g., balta, TA līdz 06.2005. par Ls
300. Tālr. 9796305;

MAZDA 626, 2,0 TD, 1992. g. ķiršu kr.; CD; stūres
pastipr.; ABS; jaunas ziemas riepas; autonomā ap-
silde; signalizācija. 2550 EUR. Tālr. 9166310;

BMW - 525 TDS Touring (1992.g.izl., ABS, SRS,
kondicionieris, el. spoguļi, automātiskā ĀK, ķiršu
kr., 3700 EUR). T. 9133989;

FORD MONDEO (1993. g. izl., 1,8i, tumši pelēka,
pilna el. pakete, Latvijā 1,5 mēn., 2350 eiro). T.
6578321;

FORD PROBE (1995. g. izl., visas ekstrās). T.
6410845, 6100576;

FORD SCORPIO (1985. g. izl., karburators, zilā krāsā,
el. logi, lietie disk, labā tehn. un viz. stāvoklī). T.
6173924;

FORD SIERRA (1985.g.izl., labā stāvoklī, 1,6, bez TA,
ziemas riepas). T. 5924234, 4628291;

MAZDA - 626 (1988.g.izl., 2.0 karburators, centrālā
atslēga, elektro, TA līdz 07.2005.). T. 9390137,
4623396;

MB - 207 (isais - augstais, rezerves daļām,
braukšanas kārtībā, motors pēc kapitālā remonta). T.
6383058;

MITSUBISHI LANCER (1,6i, 1993. g. izl., el. spoguļi,
lūka, centrālā atslēga, 5 pakāpju ĀK, lēti) vai maina.
T. 9482763;

NISSAN SUNNY (1989. g. izl., gāze - benzīns, TA līdz
27.07.2005., Ls 400) vai maina. T. 9472704,
4668546;

OPEL RECORD (var detaļām), metāla caurules (di-
am. 48 mm). Rēzeknē, Vīpingas ielā 7;

VOLVO - 460 (1,7i, turbo, 1993. g. izl., ABS, jauna
TA, lūka, tumši zila, 1850 eiro). T. 6590282.

Pērk

vecas smagās un vieglās a/m MOSKVIČ, VOLGA,
VAZ u.c. rezerves daļām, izskatīšu visus piedāvāju-
mus. Tālr. 6052801;

vai Irēju 1 vai 1,5-istabas dzīvokli Preiļos. Tālr.
9771048;

monētas pirms 1917.g.: 50 kapeikas, 1 rublis, 3
rubļi. Tālr. 8320582;

govī vai grūnsu teli, vasaras tritīkālī. Tālr. 9340754.

Dažādi

vēlos Irēt istabu Preiļos. Tālr. 9119834, 4652790.

LATVIJAS
PASTS

konkursa kārtībā aicina darbā

Latgales reģionā ar darba vietu Balvos, Daugavpili,
Jēkabpili, Krāslavā, Ludzā, Preiļos vai Rēzeknē

- reģiona direktora vietnieku klientu apkalpošanas jautājumos - reģionālās nodaļas pārvaldnieku
- reģiona direktora vietnieku ražošanas jautājumos - reģionālās nodaļas pārvaldnieku
- reģiona direktora vietnieku finanšu jautājumos - reģionālās nodaļas pārvaldnieku
- reģiona direktora vietnieku tehniskajos jautājumos - reģionālās nodaļas pārvaldnieku
- reģiona direktora vietnieku personāla jautājumos - reģionālās nodaļas pārvaldnieku

Prasības pretendentiem:

- augstākā izglītība;
- valsts valodas zināšanas atbilstoši augstākās pakāpes prasībām;
- labas krievu un angļu valodas zināšanas;
- darba pieredze vadošā amatā;
- orientēšanās tiesību aktos un normatīvajos dokumentos;
- prasme organizēt, vadīt, motivēt pakļautībā un pārraudzībā esošo struktūrvienību vadītājus/darbiniekus;
- spēja pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par pieņemtajiem lēmumiem;
- spēja izmantot jaunas, progresīvas darba metodes un motivēt to nepieciešamību;
- labas prezentēšanas iemaņas un komunikācijas spējas;
- autotransporta vadītāja apliecība (B kategorija).

Piedāvājam:

- izaicinošu, interesantu un dinamisku darbu stabilā uzņēmumā;
- izaugsmes iespējas;
- ieguldījumam atbilstošu atalgojumu.

Piesakoties dalībai konkursā, pretendentiem ir jānorāda, uz kuru no 5 amatiem viņš kandidē, un vēlamā darba vieta (pilsēta).

Lai piedalītos konkursā, ir jāizpilda konkursa uzdevums — rakstveidā jāizklāsta iespējama izvēlētais «Latvijas Pasta» reģionālās nodaļas (Balvu, Daugavpils, Jēkabpils, Krāslavas, Ludzas, Preiļu vai Rēzeknes) attīstības stratēģija.

Apjoms — ne vairāk kā 2 (divas) A4 formāta lapas.

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā lūdzam zvanīt pa tālruni 7018922.

Izpildītu konkursa uzdevumu, motivētu pieteikuma vēstuli, CV un iepriekšējās darba vietas atsauksmes ar norādi «Konkursam» lūdzam sūtīt ierakstītā vēstulē 10 (desmit) dienu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

VAS «Latvijas Pasts», Personāla attīstības sektors,
Stacijas laukumā 1, Rīga, LV-1000

SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārē.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 9161121.

Licencēta lopkautuve
z/s «Ošmala» iepērk mājlopus.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 9128032, 9137055.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 48-71185, 48-71804,
9478728, 9445135.

ATLAIDES LĪDZ 1. FEBRUĀRIM!

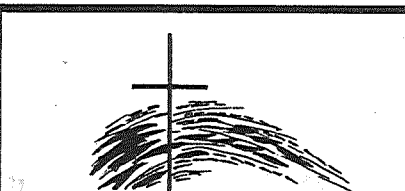
SIA «VILCĀNS V»

Līvānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona)

izgatavo melnā ziedru granīta
pieminekļus, apmales un
melnās betona apmales.

Pasūtīt pieminekli no Ls 80,
melnā betona apmale par brīvu.

Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.00.

Sirds kā vālodze pēc lietus kļaiģas,
Tevi meklējot un saucot atpakaļ.
Izsakām līdzjūtību Artūram Dūdam,
TĒVU pavadot mūžībā.
SIA «Būvteks» kolektīvs

Bet dienas skrien. Un vēji aizlauž
spārnus.

Ar vienu vēzienu, kam salnas
raksts.

Ar bērzu šalkām sēru ziņu pārnes,
Vairs tēva nav, vairs tēva nav...

Izsakām līdzjūtību Jānim Vaivodam,
no TĒVA atvadoties.

Rudzātu speciālās internātskolas
kolektīvs